

ଏ ପ୍ରକଟିତ ଦାସକ କୃତ

ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା

ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥ ଦାସକ ପ୍ରାୟ
ଭକ୍ତମୁଖର ପ୍ରକାଶକ

ପ୍ରାକ୍ତସ୍ଥାନ
ଦାଶରଥ ପୁସ୍ତକାଳୟ
ବାଲୁକନାଥ, କଟକ

ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧୦/୦୦

ମୁଦ୍ରଣ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚେତନ୍ୟକୁ ଦେଖିଣା	। ଅତି ଅନନ୍ଦ ସେ ହୋଇଣା ॥
ଏ ମହାମଣ୍ଡଳରେ ମୁହିଁ	। ତୁମ୍ଭକୁ ଖୋଜି ନ ପାରଇ ॥
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଥିଲା ଯେଣୁ	। ଦର୍ଶନ ଦେଲି ମୋତେ ତେଣୁ ॥
ଏବେ ମୋ ସବୁ ଦୁଃଖ ଗଲା	। ତୁମ୍ଭର ଦର୍ଶନ ମିଳିଲା ॥
ଏବେ ମୁଁ କଥା ଏ କଣାର	। କହିବି ମୋତେ ଦୟାବହ ॥
ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କହ	। ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫିଟାଅ ॥
ଏ ମହା ପ୍ରେତର ଯେ ଗୁଣ	। ଶୁଣିଲେ ନିସ୍ତରବି ପୁଣି ॥
ପ୍ରକୃତି ସଙ୍ଗରେ ଭ୍ରମର	। ତୁମ୍ଭକୁ ମେଦି ନ ପାରଇ ॥
ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋର ପ୍ରାଣପତି	। ତୋ ବିନୁ ନାହିଁ ଅନ ଗତି ॥
ନମସ୍ତେ ପିତା ଗୁରୁଦାତା	। ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଜଗଦ୍‌ବନ୍ଧୁ ॥
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ସବଦେହୀ	। ତୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ କେହି ନାହିଁ ॥
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ସବଦେବ	। ମୋତେ ଦୟାଟି ସଦା ଥିବ ॥
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ମାୟାଧର	। ମୋତେ ତୁ ମାୟା ଯେ ନ କର ॥
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାମୀ	। ତୋ ମାୟା କେ ପାଇବି କାଶି ॥
ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଦୟା ଯା'କୁ	। ତୋ ମାୟା ନ ଲଗଇ ତାକୁ ॥

ନୋହୁଲେ ତୋ ଦୟା କେ ତରେ । ବୁଝାନ୍ତି ଦେବାସୁର ନରେ ।
 ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ସର୍ବଦେହୀ । ତୋହର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ।
 ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ତୁ ଅନନ୍ତ । ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।
 ନମସ୍ତେ ସର୍ବ ଜୀବ ଗୁରୁ । ନମସ୍ତେ ବାସ୍ତାବ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ ।
 ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ମୋକ୍ଷଦାତା । ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ପିତାମାତା ।
 ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ଦୟାକର । ଥୋକାଏ ଜଣାଏ ଗୁମ୍ଫର ।
 ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରାବଳୀ । ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଫିଟାଅ ।
 ଏହି ଦେହରେ ମୁହିଁ ଥାଇ । ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନଇ ।
 ଏ ଦେହେ ପଞ୍ଚଭୂତ କେନ୍ଦ୍ର । ଏହା କହିବ ମହାବାହୁ ।
 ପୃଥ୍ବୀ ବାହୁଁ ଜାତ ହେଲା । ତୁମ୍ଭ ମାୟାକୁ ନ ଜାଣିଲା ।
 ଯେବେତୋ ଦୟା ମୋତେହେବ । କିମ୍ବା ପୃଥ୍ବୀରେ ଏହି ଥିବ ।
 ହେ ଦେବ ଗୁରୁ ହାହା ହାହା । ଏ ଦେହ ପାଇ କର ତୁହି ।
 ଏ ଦେହେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଯେବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ସେବଇ ।
 ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି । ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମଞ୍ଜୁବାଣୀ ।
 ହେ ମନ ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ । ପୃଥ୍ବୀକି କିପାଇଁ ନିନ୍ଦୁଛୁ ।
 ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ କଥା ଏହି । ପଶୁଲେ ଯେ ଶୁଣି ତୁହି ।
 ପୃଥ୍ବୀର ମହିମା କହିବା । ତୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଦୂରବା ।
 ପୃଥ୍ବୀ ନ ଥିଲେ ତହିଁ ମୁହିଁ । କା' ଘେନି ଲାଲା କରବଇଁ ।
 ପୃଥ୍ବୀ ନ ଥିଲେ ଲାଲା ବାହୁଁ । ଦେହ ଗଲେଟି ଶୂନ୍ୟହୋଇ ।
 ଶୂନ୍ୟରେ କି ଲାଲା କରବା । କେ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିବା ।
 ସେଠାରେ ଲାଲା ନାହିଁ ଜାଣି । ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କୁ ଅଗଣନ ।
 ପଞ୍ଚଭୂତଟି ଏ ପୃଥ୍ବୀରେ । ଲାଲା କରନ୍ତି ଏ ସଂସାରେ ।
 ପୃଥ୍ବୀ ନ ଥିଲେ ଲାଲା ବାହୁଁ । କା ଘେନି ବିହରୁ ତୁହି ।
 ନାନାଦି ସ୍ତୋତ୍ର ତୁ କରୁ । ଯେବେ ପୃଥ୍ବୀକି ରଖିଥିବୁ ।
 ନାନାଦି ମୋର ଲାଲା ଯେତେ । ପୃଥ୍ବୀ ରଖିବ ଦେଖ ନିତ୍ୟେ ।

ପୃଥ୍ଵୀ ଗଲେ କାହିଁ ରହିବୁ	। କା ଘେନି ଭୋଗ ତୁ କରିବୁ ।
ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲେଟି ମୋର ନାମ	। ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବୁ ତୁହି ପୁଣି ॥
ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲେଟି ସବୁ କର	। ନାନାଦି କୌତୁକେ ବିହର ।
ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲେଟି ସବୁ ସୁଖ	। ନାନାଦି ଲୀଳା ମୋର ଦେଖ ।
ନାନାଦି ଦ୍ରବ୍ୟ ତୁ ଭୁଞ୍ଜିବୁ	। ଶେ ପଲଙ୍କେ ପଡ଼ୁଥିବୁ ।
ନାନାଦି ଅଳଙ୍କାର ଯେତେ	। ନାନାଦି ପୁଷ୍ପ ଅଛି କେତେ ।
ନାନାଦି ବାହିନ ଯେ ଚଢ଼ି	। ନାନାଦି ବସ୍ତ୍ର ଯେ ପଡ଼ୁଛି ।
ନାନାଦି ରୂପ ଦେଖିବୁ	। କର୍ପୁର କସ୍ତୁରୀ ଅଛଇ ।
ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲେ ଭୋଗ କରିବୁ	। ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲେ ସବୁ ଦେଖିବୁ ।
ସ୍ଵର୍ଗପୁର ବୈକୁଣ୍ଠପୁର	। ଏ ଦେହେଁ ଭୋଗ କାହିଁ ସାର ॥
ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲକୁ କର୍ମ ଧର୍ମ	। ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ଯେ ଜାଣିମ ॥
ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲେ ସକଳ ଜାଣି	। ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲେଟି ସବୁ ମଣି ॥
ପୃଥ୍ଵୀ ଘେନିଣ ତୁ ରହିବୁ	। ହସ୍ତକୁ ବସ୍ତୁକୁ ଶୋଭୁବୁ ।
ନାନା କୌତୁକେ ବିହରୁବୁ	। ନାନାଦି କର୍ମକୁ ଦେଖୁବୁ ।
ଦେହ ଗତଲ କାହିଁ ରହିବୁ	। କା ଘେନି ସଂସାର କରିବୁ ।
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଗଣ	। କି ଘେନି ଗଲ କିଏ ପୁଣି ।
ପୃଥ୍ଵୀ ନ ଥିଲେ ଲୀଳା କାହିଁ	। ହେ ମନ ଚେତ ଏବେ ତୁହି ।
ନାମକୁ ଚିତ୍ତେ ଚନ୍ଦ୍ରାକର	। ତୋ ପୃଥ୍ଵୀ ହେବ ଅଜ୍ଞାନର ।
ପୃଥ୍ଵୀ ଘେନି ଅମରେ ଥିବୁ	। ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକରେ ଭ୍ରମିବୁ ।
ପୃଥ୍ଵୀ ସଙ୍ଗେତେ ପୃଥ୍ଵୀ ହେବୁ	। ସକଳ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।
ଭବତ ଭାବେ ମନ ଦିଅ	। ପୃଥ୍ଵୀକି ଘେନି ବୁଲୁଥାଅ ।
ପୃଥ୍ଵୀ ଥିଲେଟି ସବୁ ଅଛି	। ପୃଥ୍ଵୀ ଗଲେ କିଛି ନ ଚିଛି ।
ପୃଥ୍ଵୀ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାକରେ	। ଘୋଟି ରହିଛି ପୃଥ୍ଵୀରେ ।
ଜଳରୁ ପୃଥ୍ଵୀ ଜନ୍ମିଲ	। ଶୁଣ ସୁମନ୍ତ ତାର ଲୀଳା ॥
ମେରୁ ଅଦି ଯେତେ ପବନ	। ପୃଥ୍ଵୀରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ॥

ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଅଦି ଯେତେ ବୃକ୍ଷ	। ପୃଥ୍ୱୀରେ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ	॥
ଶ୍ରେଣୁ ବ୍ରହ୍ମଯାଏ ପୁଣି	। ପୃଥ୍ୱୀରେ ସର୍ବେ ଛନ୍ତି ଜାଣି	॥
ସିଂହରୁ ଦକ୍ଷିଣୋକ ଯାଏ	। ପୃଥ୍ୱୀରେ ଯିନା ସତ ରହେ	॥
ଇନ୍ଦ୍ରକିଂକରୁ ଯେତେ ଦେବ	। ପୃଥ୍ୱୀରେ ଅଛନ୍ତି ଏ ସର୍ବ	॥
ଉଡ଼ା ରୁଡ଼ା ଲେ ନିଚଳ	। ଏ ଗୁରୁଗାନ୍ଧୀ ଏ ସର୍ବଳ	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ ସର୍ବ ବହି	। ନୋହିଲେ ସର୍ବେ ନାଶ ଯାଇ	॥
ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ତୁହି ଜାଣି	। ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ ରହେ ପୁଣି	॥
ଚକ୍ରଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସହିତେ	। ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ ଏ ସମସ୍ତେ	॥
ସପ୍ତ ପାତାଳ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପ	। ପୃଥ୍ୱୀ ଘେନିଣିଟି ଅବ୍ୟକ୍ତ	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ ସର୍ବ ରହେ	। ପୃଥ୍ୱୀ ଗଲେଟି କିଛି ନୋହେ	॥
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଯେତେ ଜନ୍ମ ଛନ୍ତି	। ଏହା ତ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ଜଳ କାହିଁ	। ରହନ୍ତା ଶୁଣି ମୁଁ କହଇ	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ ଜଳ ପୁଣି	। ତେଣୁ ବିହରେ ସର୍ବ ଜାଣି	॥
ପୃଥ୍ୱୀରୁ ଜଳ ମେଘ ନେଇ	। ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପାଲଟନ୍ତି ରହି	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ଜଳ ନାହିଁ	। ମେଘ ଅଶିନ୍ତା ଜଳ କାହିଁ	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ ଜଳ ଜାଣି	। ନୋହିଲେ ଜଳ କାହିଁ ପୁଣି	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ଥିଲେ ମେଘ କାହିଁ	। ଜଳ ଅଶିନ୍ତା ଶୁଣି କାହିଁ	।
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ ଜଳ ରହି	। ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତି ସର୍ବ ଦେହୀ	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ଥିଲକୁ ଜଳ ରହେ	। ତେଣୁଟି ସର୍ବ ଜାତ ହୋଏ	।
ଛପନକୋଟି ଜୀବ ଯେତେ	। ପୃଥ୍ୱୀରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ	॥
ପୃଥ୍ୱୀରେ ଯେତେ ରୂପ ହୋଇ	। ତୋ ଦେହେ ଛନ୍ତି କେତେ ତୁହି	॥
ପୃଥ୍ୱୀ ରୁତକ କଥା ଶୁଣି	। ମନ ଅନନ୍ଦ ହୁଏ ଶୁଣି	॥
କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ	। ପୃଥ୍ୱୀରୁତକ କଥା ରସ	॥
ଅହେ ସୁଜନମାନେ କହ	। ପୃଥ୍ୱୀକିଂକର ନାମ ଧାୟି	॥
ନୋହିଲେ ପୃଥ୍ୱୀ ନାଶ ଯିବ	। ଅର୍ଜୁନ ଦେହ ନ ପାଇବ	॥

କେ ବୋଲେ ମଲେ ଜନ୍ମ ହୋଇ । ଏ ମିଛ ସତ କେବେ ନୋହି ।
ପୃଥ୍ବୀ ଭୂତକ କଥାଗୁଣ । ବୟାନବେ ପଦରେ ପୁଣି ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ-ଚୈତନ୍ୟସମ୍ଭାଷଣେ ମଦ୍ୟମଣ୍ଡଳଗୀତାୟାଂ
ପୃଥ୍ବୀଭୂତମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ
ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ବିଚାୟ ଅଧ୍ୟାୟ

କହଇ ମନ ଶୁଣ ତୁହି	। ପୃଥ୍ବୀ ମହିମା ଶୁଣିଲଇ	।
ଜଳର ମହିମା କହିବ	। ମୋ ମନୁ ସଂଶୟ ଦହିବ	।
ମୁହିଁ ତୋ ଚରଣେ ଶରଣ	। ମାୟା ନ କର କହ ପୁଣି	।
ତୁମ୍ଭର ମାୟା ମୋତେ ନୋହି	। ତୋ ନାମେ ମୋର ମନ ରହି	।
ତୋ ନାମ ନିତ୍ୟ ଚିନ୍ତୁଥିବି	। ତୋ ଭାବେ ମନ ମୋ ରଞ୍ଜିବି	।
ଏହି ଦୟାଟି ମୋରେ ଥିବ	। ତୋ ମାୟା କେବେ ନ ଲାଗିବ	।
ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ	। ତୁ ଯାହା ପରୁରଲ୍ଲ ପୁଣି	।
ଜଳ ଭୂତକ କଥା କେହି	। ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଜାଣି ପାରେ ନାହିଁ	।
ଜଳର ମହିମା କହୁତେ	। କହିବି ଶୁଣ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତେ	।
ଅଗ୍ନିରୁ ଜଳ ଜାତ ହୋଇ	। ଏହା ଯେ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି	।
ଜଳର ମହିମା ତୁ ଶୁଣ	। ସେ ସବୁ ଘଟେ ଥାଇ ଜାଣ	।
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳ ହୋଇ	। ଜଳଟି ଅଛୁ ଜାଣି ତୁହି	।
ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଦ୍ୱୀପ ସାତ	। ଜଳଟି ଘୋଟିଛୁ ସମସ୍ତ	।
ଅକାଶ ମଦ୍ୟପା ଏ ସେହି	। ପୂରିଛୁ କେହି ନ ଜାଣଇ	।
ଜାବେ ଅଜାବେ ପୁରଥାଇ	। ଜାତ କରୁଛୁ ସବୁ ସେହି	।
ଛପନକୋଟି ଜାବ ଯେତେ	। ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତେ	।

ହେ ମନ ତୁମ୍ଭ ପରୁରିଲୁ	। ଜଳର ମହୁମା-ଶୁଣିଲୁ	।
ଜଳଟି ସଦା ଜାତ କରେ	। ଜଳଟି ସମସ୍ତ ସଂହରେ	।
କାଟ ପଙ୍ଖେ ତରୁ ଡେଣି	। ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ପ୍ରମାଣ	।
ସୁନାରୁ ଘ୍ରାସ ପରିଯନ୍ତେ	। ଜଳରୁ ଜାତ ଏ ସମସ୍ତେ	।
ନୀଳରୁ ରଙ୍ଗ ଯାଏ ଜାଣି	। ଜଳରୁ ସମସ୍ତ ଭିଅଣି	॥
ପତ୍ତ ରତ୍ନଟି ଜଳୁଁ ଜାତ	। ଶୁଣି ସୁମନ ଦେଇ ଚିତ୍ତ	।
ନାନାଦି ପୁଷ୍ପ ଜଳୁଁ ଜାଣି	। ନାନାଦି ଫଳ ଜଳୁଁ ପୁଣି	।
ବକ୍ର ମାଂସ ଯେ ଅସ୍ତି ଚର୍ମ	। ଜଳରୁ ସମସ୍ତ ଭିଅଣି	।
ଜଳ ଶୁଣିଲେ ହଂସ ବଡ଼	। ମଜ୍ଜା ଶୂନ୍ୟରେ ଜୀବ ଗୁଡ଼ି	॥
ଜଳ ଥିଲେଟି ହଂସ ଖେଳେ	। ମୀନ ବା ଥାଇ ଜଳ ସ୍ଥଳେ	।
ବକ ଯେ ମୀନକୁ ଟାକିଣ	। ଜଳି ଯେ ବସି ଥାଇ ଜାଣି	।
ପୋଖରୀ ଶୁଣିଲେ ଯେ ଭଜି	। ଚଳନ୍ତି ଯେହା ଗୁଣ ଦେଖି	।
ଜଳ ଥିଲେଟି ସବେ ଥାନ୍ତି	। ଅନନ୍ଦେ ଜଳେ ବିହରନ୍ତି	॥
ଜଳ ଯେବେ ମନେ ପାଞ୍ଚଇ	। ଏମାନେ ଥିବେ କିସ ପାଇଁ	।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ପ୍ରଳୟରେ	। କେହି ନ ରହନ୍ତି ଜଳରେ	।
ଗୁର ମେଘେ ବୁଝି କରନ୍ତି	। ପ୍ରଳୟେ ପୃଥ୍ବୀକି ହରନ୍ତି	।
ଅଣିଗୁଣ ମୁରତି ଧର	। ପବନ ବହେ ଭଜି ପୁରୀ	।
ପ୍ରବଣ ଘୋର ନାଦ କରେ	। ଅଗ୍ନି ଜଳର ଭଜିପରେ	॥
କାରୁଣ୍ୟ ଜଳ ତେଜ ଘାତେ	। ସମସ୍ତେ ହୁଅନ୍ତି ନିପାତେ	।
ଏମନ୍ତେ ପୃଥ୍ବୀ ନାଶ ଯାଇ	। ଶୁଣି ସୁମନ ଚିତ୍ତ ଦେଇ	।
ଜଳ ଯେବେ ମନେ ପାଞ୍ଚଇ	। ପୃଥ୍ବୀ ରଖିଥିବି ମୁହିଁ	।
ପୃଥ୍ବୀଟି ସଦାକାଳେ ଥାଇ	। ଅନନ୍ଦେ ସମସ୍ତେଟି ରହି	॥
ନୋହିଲେ ଯଶ ନାହିଁ ଜାଣି	। ଜଳର ଏମନ୍ତଟି ଗୁଣ	।
ଜଳଭୂତଙ୍କ କଥା ମୁହିଁ	। କିଛି ଯେ ତୋତେ କହିଲୁଁ	॥
ତାହାଙ୍କ ଗୁଣ ଭଜିପରେ	। କେ ଜାଣେ ଦେବ ସ୍ବର ନରେ	।

ଜଳ ସଙ୍ଗତ ଜଳ ହେବୁ । ସବଳ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।
 ତେବେ ଅମର ହେବୁ ଜାଣ । କହିଲି ତୋତେ ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।
 ମନ ଶୁଣି ଅନନ୍ଦ ହୋଇ । ବୋଲଇ କର ହାହା ହାହା ।
 କହଇ ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ । ଜଳର ମହିମା ଅଶେଷ ।
 ଅତେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣ । ଜଳରୁ ସର୍ବ ଜାତ ଜାଣ ।
 ତ ହାକୁ ମନେ ଭାବି ରଖ । ତେବେ ପୃଥ୍ବୀରେ ନାହିଁ ଦୁଃଖ ।
 ଜଳରୁତ ମହିମା ମୁହିଁ । ଅଠରୁଲିଶ ପଦେ କହି । ୩ ।

ଲକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ମନ-ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତାୟାଃ ଜଳରୁତ
 କଥା ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ୨ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ । ମୋ ଦୋଷ ନ ଦେଖିବ ପୁଣି ।
 ଜଳର ମହିମା ଶୁଣିଲି । ମନେ ମୁଁ ଅଶ୍ରୁଣ ହୋଇଲି ।
 ଅଗ୍ନିରୁତକ କଥା କହ । ଯେବେ ତେଜସି ମାୟାମୋହ ।
 ଅଗ୍ନିର ମହିମା ଶୁଣିବି । ତେବେ ମୁଁ ଭ୍ରାନ୍ତି ଯେ ଗୁଡ଼ିବି ।
 ନୋହୁଲେ ଭ୍ରାନ୍ତି ମୋ ନ ପାଇ । କହ ତୁ ମୋତେ ଦୟା ବହି ।
 ହେ ପ୍ରଭୁ ମୁଁ ତୁମ୍ଭ କିକର । ମୋହର ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ।
 ମୁହିଁ ତ ସଦା ଅଘରୀ । ତୁମ୍ଭେ ତ କରୁଣା ବାରିଧି ।
 ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ତୁ ନ କର । କହ ଅଗ୍ନିର ସମାବୃତ ॥
 ଯେବେ ମୋ ଠାରେ ଦୟାଧର । ଅଗ୍ନିରୁତକୁ ଯେ କହିବ ।
 ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି । କିମ୍ପା ବିଷାଦ ହେଉ ପୁଣି ।
 ତୁମ୍ଭେ ସମ୍ପତ୍ତି ଏ ଦେହରେ । ବହୁରୁ ରାଜ ଦିବସରେ ।
 ଅନ୍ଧରୁ ଦୟା ତୋର ତହିଁ । ତୋ ଇଚ୍ଛା ମୋତେ ଗୁଡ଼ି ତୁମ୍ଭ ।
 ପ୍ରକୃତ ସଙ୍ଗତେ ଉପିଲ୍ଲ । ମୋତେ ତୁ ସେବି ନ ପାରିଲୁ ।

ଦେଖୁ ସିନା ମୁଁ ମାୟା କରେ । ନୋହଲେ ଦୟା ତୋହଠାରେ
 ଏବେ ତୁ ମୋର ନାମ ଧର । ତେବେ ତୁ ହେବୁ ଅନ୍ତାମୁର ।
 ନୋହଲେ ଯିବୁ ଭଲ ହୋଇ । ମନ ବୋଲଇ ବାହୁ ବାହୁ ।
 ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେବେ ହେବ । ତେବେ ଏ ନାମ ଚିହ୍ନି ଯିବ ।
 ନୋହଲେ ମୁଁ କିସ ଚିହ୍ନିବି । ତୁମ୍ଭ ଦୟା ହେଲେ ଜାଣିବି ।
 ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ଦୟାକର । ଜଣାଉଅଛୁ ମୁଁ ଶୁଭମୁର ॥
 ଅନ୍ତେ ଭୁତଙ୍କ କଥା କହ । ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ଦୟା ବହୁ ॥
 ହେ ମନ ଶୁଣ ଶୁଭ ହୋଇ । ଅନ୍ତେ ଭୁତଙ୍କ କଥା ଏହି ।
 ପଦ୍ମ ନ ଅନ୍ତେ ଜାତ ହୋଇ । ଶୁଣ ସୁମନ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ॥
 ଅନ୍ତେ ଟି ସର୍ବ ଭୂତେ ପୂର । ଜୀବେ ଅଜୀବେ ସମ ସର ॥
 ସକଳ ଜୀବ ହୃଦେ ଥାଇ । ତେଜ ସ୍ବରୂପ ପ୍ରକାଶେ ।
 ତାହାଙ୍କ ତେଜ ନ ଲାଗିଲେ । କେ ନ ପାରଇ ବାଣ୍ଟି ଭଲେ ॥
 ଅନ୍ତେ କେ ତେଜ ଲାଗି ପୁଣି । ସକଳ ପାପ ହୁଏ ଜାଣି ।
 ଅନ୍ତେ ଟି ସର୍ବ ଘଟେ ଥାଇ । ତା ଭାବ କେହି ନ ଜାଣଇ ॥
 ଛାନ୍ଦ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ । ଅନ୍ତେ ବିହରେ ସର୍ବ ଗାନ୍ଧେ ।
 ଅନ୍ତେ ସଙ୍ଗତେ ଜଳ ଥାଇ । ଅନ୍ତେ ଟି ଜଳେ ଗୋପ୍ୟ ହୋଇ ।
 ପୃଥ୍ବୀ ସଙ୍ଗତେ ଅନ୍ତେ ମିଶି । ବିହରେ ଜାଣ ଦିବା ନିଶି ।
 ଅନ୍ତେ ସବାଣେ ପୃଥ୍ବୀ ରହେ । ନୋହଲେ ଜଳେ ବୁଡ଼ିଯାଏ ।
 ଅନ୍ତେ କେ ତେଜ ବଳଦାତେ । ଜଳ ଯେ ଶୁଣଇ ଭୁବିତେ ।
 ଜଳ ଚଳିଲେ ଅନ୍ତେ ଛପେ । ପୃଥ୍ବୀଟି ଲସେ ତାର କୋପେ ।
 ଏ ଦୁହେଁ ଯଦି ସମ ଥାନ୍ତି । ପୃଥ୍ବୀକୁ କେହି ନ ନାଶନ୍ତି ॥
 ଏ ଦୁହେଁ ବାଦ ଯେବେ କଲେ । ପୃଥ୍ବୀଟି ନାଶ ଯାଇ ଭଲେ ।
 ଏ ଦୁହେଁ ପୃଥ୍ବୀର କାରେଣୀ । ଏହା ନ ଜାଣେ ମୂର୍ଖ ପ୍ରାଣୀ ।
 ହେ ମନ ପଶୁରଲ୍ଲ ତୁହି । ଅନ୍ତେ ମହିମା ଦେଲି କହି ।
 ଅନ୍ତେ ଟି ସର୍ବ ଭୂତେ ଥାଇ । ଜୀବେ ଅଜୀବେ ବିହରଇ ।

ଛପନକୋଟି ଜୀବ ଯେତେ । ଅଗ୍ନିଟି ବିହରେ ଜଳେ ॥
 ଜଳ ନିଚଳ ଉଡ଼ା ରୁଡ଼ା । ନାହିଁ କେ ହୋଇ ଅଗ୍ନିଛଡ଼ା ॥
 ନବଶଶ୍ତ୍ର ପୃଥ୍ବୀ ଜାଣି । ଅଗ୍ନି ଘୋଟିଛୁ ସବୁ ସ୍ଥାନ ॥
 ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସହୃଦେ । ଅଗ୍ନି ବିହରେ ସେ ଗୁପ୍ତେ ॥
 ହେ ମନ ଅଗ୍ନିର ମହିମା । କେ କହିପାରେ ତାର ସୀମା ॥
 ହେ ମନ ପରୁଲୁ ଛୁହୁ । ଅଗ୍ନି ମହିମା କହିଲୁ ॥
 ଅଗ୍ନି ସଙ୍ଗରେ ମିଶିଥିବୁ । ତେବେ ଅଜ୍ଞାନରେ ରହିବୁ ॥
 ହେ ମନ ଅଗ୍ନି ଭାବେ ରସ । ନମଇଁ ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ ॥
 ଅହେ ସୁଜନମାନେ କହୁ । ଅଗ୍ନିଟି ସବୁଭୂତେ ଥାଇ ॥
 ଏ ଘେନି ସମାନ ଦେଖିବ । ଭୟକୁ କାହିଁ ନ ରଖିବ ॥
 ଅଗ୍ନିଙ୍କ ମହିମା ଯେ ଶୁଣି । ତରବ ଭବ ତରଙ୍ଗିଣୀ ॥
 ତାହାଙ୍କ ଗୁଣ ତିନିପୁରେ । କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ସଂସାରେ ॥
 ଅଗ୍ନିଭୂତ ମହିମା ଗୁଣ । ଏକାବନ ପଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ୧୧

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନଜେତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳଗୀତାୟାଂ ଅଗ୍ନିଭୂତ
 ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ୩ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ କହଇ ହେ ଚୈତନ୍ୟ । ଅଭୂତ ଅଗ୍ନିର ଅନ୍ୟାନ୍ ॥
 ତାହାର ଏମନ୍ତ ମହିମା । କେହି ନ ଜାଣେ ଗୁଣସୀମା ॥
 ଶୁଣି ମୁଁ ଅସମ୍ଭବ ମଣି । ଅଉ କଥା ଏ କହ ପୁଣି ॥
 ପବନ ଭୂତ କଥା କହ । ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା ମୋରେ ବହୁ ॥
 ପବନ ଭୂତ କାହିଁ ଜାତ । ମୋତେ କହିବା ପ୍ରାଣନାଥ ॥
 ପବନ ଭୂତଙ୍କ ମହିମା । ଶୁଣିବ ତୁମ୍ଭ ମୁଖୁ ସିନା ॥
 ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି । ତାର ମହିମା କେ ନ ଜାଣି ॥

ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବାସୁର ନରେ	। ତାକୁ କେ ଜାଣିବ ସଂସାରେ	୧
ଯାହାର ରୂପରଶ୍ମି ନାହିଁ	। ତାକୁ ବା ଜାଣିବଟି କେନ୍ଦ୍ର	୨
ତୁ ଯେବେ ପଶୁବଲ୍ଲ ଶୁଣ	। କିଛି କହିବା ତାଙ୍କ ଗୁଣ	୩
ପବନ ଭୂତ କଥା ତୁହି	। ଶୁଣ ତୁ ସାବଧାନ ହୋଇ	୪
ଅକାଶ ପବନ ଜଳିଲେ	। ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡପାତରେ ଘୋଟିଲେ	୫
ସକଳ ଜୀବ ହୃଦେ ଥାଇ	। ଶୁଣ ଦିବସେ ବିକ୍ରମର	୬
ଛନ୍ଦନକୋଟି ଲବ ପୁଣି	। ପବନୁ ଜଳିଲେ ସେ ଜାଣି	୭
ସକଳ ଜୀବ ଦେହେ ଥାଇ	। ନ ଲାଗି ଲାଗେ ଯେକଳ	୮
ସକଳ ଜୀବର କରନା	। ହୋଇ ଲାଗି ନାହିଁ କେବେ	୯
ସକଳ ଜୀବ ପିତା ସେହି	। ହୋଇ ଭାବ ମନେ ତୁହି	୧୦
ପୃଥ୍ବୀ ଜଳ ଅଗ୍ନି ତିନି	। ପବନ ଅଂଶେ ଚଳେ ପୁଣି	୧୧
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ତାରାଗଣ	। ପବନ ବଳେ ଚଳେ ଜାଣି	୧୨
ଗୁରୁ ମେଘ ଗୁରୁ ବେଦହୁଁ	। ପବନ ବଳେ ଚଳେ ସେହି	୧୩
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ଅଦି ଯେତେ ଦେବ	। ପବନ ଅଂଶେ ଚଳେ ସବ	୧୪
ମେରୁ ଅଦି ଯେତେ ପବନ	। ପବନ ସବୁଠାରେ ହୁଅ	୧୫
ଅଶ୍ବତଥାଦି ଯେତେକ ବୃକ୍ଷ	। ପବନ ରହଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ	୧୬
କାକରୁ ଗରୁଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ	। ପବନ ରହଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ	୧୭
ସିଂହ ଓ ଦକ୍ଷିଣୋକ ଯାଏ	। ପବନ ରହଇ ସବ ଦେହେ	୧୮
ଚଣ୍ଡାଳ ବ୍ରହ୍ମଦାଏ ଜାଣି	। ପବନ ରହେ ସର୍ବସ୍ଥାନ	୧୯
ସ୍ଥାବର ଜାତି ପତଙ୍ଗ	। କେବଳ ସହୃଦେଶି କହି	୨୦
ଏ ଗୁରୁଶାଳି ଜୀବଗଣ	। ପବନ ସବୁ ଦେହେ ଜାଣି	୨୧
ପିତୃଣେ ଯମଗଣମ୍ଭ	। ପବନ ବଳେ ଜାଣି ରହି	୨୨
ଦେବଗଣ ଶୁଦ୍ଧ ଗଣ	। ପବନ ବଳେ ଚଳେ ଜାଣି	୨୩
ଯେ ଇନ୍ଦ୍ରଗଣ ନାଶ କ	। ପବନ ଚଳେ ଚଳେ ହେ	୨୪
ଯୋଗୁଁ ଗଣ ଯେ ପିତୃଣେ	। ପବନ ବଳେ ଚଳେ ଜାଣି	୨୫

ଚଳନ୍ତା ଚୌଦକୋଟି ଜୀବ	ପବନ ଅଣ୍ଡେ ସର୍ବ	।
ଜୀବ ଚଉଦ କୋଟି ଜୀବ	ପବନ ଅଣ୍ଡେ ସର୍ବ	।
ବୁଢ଼ା ଚଉଦକୋଟି ଜୀବ	ପବନ ଅଣ୍ଡେ ସର୍ବ	।
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦକୋଟି ଜୀବ	ପବନ ଅଣ୍ଡେ ସର୍ବ	।
ଏମନ୍ତ ଛପନ କୋଟିହ	ପବନ ଅଣ୍ଡେ ସର୍ବ	।
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତଳ ପୁଣି	ପବନ ଅଣ୍ଡେ ସର୍ବ	।
ଚଉଦପୁର ଗୁଣ୍ଡାଣୀ	ପବନ ସବୁଠାରେ ଭ୍ରମି	।
ଜଳ ଅନଳ ଯେ ପୃଥିବୀ	ପବନ ସବୁଠାରୁ ଦ୍ରବ	।
ଖେଦର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ	ବହୁଛି ସବୁର ଦେହରେ	।
ଜୀବେ ଅଜୀବେ ସେ ପବନ	ଘୋଟିଛି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଜାଣ	।
ରେଣୁ ପଡ଼ିବା ଛଡ଼ ନାହିଁ	ସବୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟି ରହି	।
ଷଡ଼ ରତ୍ନଟି ଷଡ଼ ରସ	ପବନ କରଇ ପ୍ରକାଶ	।
ନବ ରତ୍ନଟି ଅଷ୍ଟ ଧାତୁ	ପବନ ସବୁଠାରେ ହେଉ	।
ବାର ମାସଟି ସାତବାର	ପବନ ସବୁଠାରେ ସାର	।
ବାର ଚନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ କରଣ	ପବନ ସବୁଠାରେ ଜାଣ	।
ନବନ ନବଗ୍ରହ କହୁ	ପବନ ସବୁଟି କରଇ	।
ଲଳା ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ଜାତ	ସବୁଟି ପବନ ସମ୍ପଦ	।
ହସ୍ତ ପାଦ ଶିର କର୍ଣ୍ଣହିଁ	ନୟନ ନାସା ମୁଖ କହୁ	।
ହୃଦାଦି କଟି ନାହିଁ ଜାଣ	ଅଜ୍ୟୋତ ଅବର୍ଣ୍ଣ ସେ ପୁଣି	।
ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନହିଁ ନାହିଁ	ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଟିଅଛି ସେହି	।
ଏହି ଦେହରେ ସେ ପବନ	ବିହରେ ରାତି ଦିବସେଣ	।
ଖଞ୍ଜକୁ ଖଞ୍ଜ ଗୁଳେ ସେହି	ଦଣ୍ଡେ ବିଶ୍ରାମ ତାର ନାହିଁ	।
ରୂପ ରୂପକେ ବିହରୁଛି	ଏ ରୂପେ ପୃଥିବୀ ଧରିଛି	।
ହସି କାନ୍ଦଣ ଖେଳେ ସେହି	ଶୁଥର ଉଠାଇ ଚଳାଇ	।
ବସାଇ ଖେଳାଇ ଉଠାଇ	ବୁଢ଼ାଇ ଖେଳାଇ ଜାଅଇ	।

ଯେବେ ଏ ଦେହ ଗୁଣପ୍ରସବ । ପୁଣି ରସାତଳେ ପଡ଼ିବ ।
 ପବନ ବନା ପାଶେ ଧରି । ଗୁଲୁଛି ଯନ୍ତ୍ର କୁଟ କର ।
 ପବନ ବଳେ ଜନ୍ମ ହୋଇ । ପବନ ଛପିଲେ ମରନ୍ତି ।
 ବିଚିତ୍ର କୁଟ ମାୟାକର । ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ଅବୋର ।
 ମାୟାରେ ସର୍ବ ଜୀବ ଖେଳେ । ନ ଜାଣେ ବ୍ରହ୍ମା ଦଗପାଳେ ।
 ଏହାଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ ନାହିଁ । ତା ମାୟା କେ ପ୍ରାରବ କହି ।
 ପବନ ଭୂତ କଥା ତୋତେ । ମୁଁ କିସ କହିବି ଯୁବତେ ।
 ତା କଥା ଅତି ଅଗୋଚର । ଲଜ୍ଜା ସ୍ବରୂପ ବର୍ଣ୍ଣିବାର ।
 ଏଡ଼େସେଡ଼େସେ କଳି ନୋହେ । ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଲୁଚି ସେହୁ ଥାଏ ।
 ହେ ମନ ପବନ ଭୂତକୁ । କହିଲି ଭାବ ହେ ତାହାକୁ ।
 ପବନ ସଙ୍ଗେ ମିଶିଥିବୁ । ତେବେ ଅକ୍ରାମରେ ରହିବୁ ।
 ପବନ ଥିଲେ ଦେହ ରହି । ହେ ମନ ଚେତ ଏବେ ଭୁଲୁ ।
 ମନ ଚେତନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଶୁଣି । ବୋଲଇ ମନେ ମନେ ଗଣି ।
 ପବନଭୂତଙ୍କ ଚରଣ । ଶୁଣି ମୁଁ ହେଲି ଅଚମ୍ବିତ ।
 ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା କର ନାଶ । ଜଣାଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।
 ଅହେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣ । ପବନ ଭାବ ମନେ ଗୁଣ ।
 ତା ଭାବ ମନରେ ଭାବିବ । ଏ ଘୋର ସଂସାରୁ ଢରବ ।
 ନୋହିଲେ ତେବେ ନ ଢରବ । ତା ଭାବ ମନେ ଧ୍ୟାନୁଥିବ ।
 ପବନଭୂତକୁ ଭାବିବ । ହେଲା କଲେଟି ମାରଦେବ ।
 ପବନଭୂତଙ୍କର ଗୁଣ । ସତସ୍ତର ପଦେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ୭୭ ।
 ଇତି ଶ୍ରୀ ମନଚେତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମଦ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଗୀତାୟାଂ ପବନ ଭୂତ
 ମହା ୩ ଚର୍ଚ୍ଚନେ ନାମ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ ତୁମ୍ଭେ । କଥାଏ ଜଣାଉଛି ଏବେ ॥
 ପବନ ଭୂତକୁ କହିଲେ । ମନୁ ମୋ ସ୍ବରୂପ ଦହିଲେ ॥
 ଏବେ ଅକାଶ ଭୂତ କଥା । ଶୁଣି ମୋ ମନୁ ଶୁଭ ବ୍ୟଥା ॥
 ଅକାଶ କାହିଁ ଜାତ ହୋଇ । ମୋ ମନୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ଫେଡ଼ି ତୁହି ॥
 ଅକାଶ କଥା ଅଗୋଚର । କହ ମୋ ଭ୍ରମ ହେଉ ଦୂର ॥
 ହେ ମନ ଅକାଶ ମହିମା । କହିଲେ ନ ସରଇ ସୀମା ॥
 ଅକାଶ ଭୂତ କଥାକୁହିଁ । କେ ତାହା କଲି ନ ପାଇଲି ॥
 ତାକୁ କେ କଲିବ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ । ଶୁଣି କହିବା କିଛି ତୋରେ ॥
 ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଯେ ଅକାଶ । ଜାତ ହୋଇଲୁଛି ଅଶେଷ ॥
 ଅକାଶ ଅଭୂତ ମହିମା । କହିଲି ତାକୁ ଭାବ ସିନା ॥
 ଅକାଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଘୋଷିଛି । କାହିଁ ନ ଲଗେ ସର୍ବେ ଗଛି ॥
 ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଯେ ଅକାଶ । ଜାତ ହୋଇଲୁଛି ଅଶେଷ ॥
 ଅକାଶଭୂତକ ମହିମା । କହିଲି ଭାବ ତାକୁ ସିନା ॥
 ଅକାଶ ଅନ୍ତର ଅଟଇ । ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବ ଅଛି ରହି ॥
 ସ୍ବର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳ ଜାଣ । ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ଛନ୍ତି ପୁଣି ॥
 ଚନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସହସ୍ରେ । ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ॥
 ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ସ୍ବର୍ଗ ସପ୍ତ । ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ॥
 ନବଦୀପ ସର୍ବ ପୃଥିବୀ । ତା ଗର୍ଭେ ସର୍ବେ ଛନ୍ତି ଭାବି ॥
 ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ମହା । ତା ଗର୍ଭେ ଅତଯାତ ହୋଇ ॥
 ଗୁରୁମେଘ ଯେ ତାରାଗଣ । ତା ଗର୍ଭେ ଅତଯାତ ଜାଣ ॥
 ଗୁରୁବେଦ ଶତ ରତ୍ନହିଁ । ତା ଗର୍ଭେ ଅତଯାତ ହୋଇ ॥
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଟି ଦୁର୍ୟାପ । ତା ଗର୍ଭେ ଜଳଇ ଅମାପ ॥
 ସ୍ବପାର ଶେଳ ପାଇଁ ଜାଣ । ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ତହିଁ ଭ୍ରମଣ ॥

ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ମହା	। ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ତ୍ରୟେ ସେହୁ ॥
ଅକାଶ ଗର୍ଭେ ଲୀଳା କରି	। ସମସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଅବୋର ॥
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ	। ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ॥
କହୁକଠାରୁ ଯେତେ ଦେବ	। ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ଏ ସର୍ବ ॥
ମେରୁ ଅଦି ଯେତେ ପର୍ବତ	। ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ॥
ଅଶ୍ବତ୍ଥ ଅଦି ଯେତେ ଯେତେ	। ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ॥
ଚଣ୍ଡାଳୁ ବ୍ରହ୍ମନାଏ ପୁଣି	। ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ଏ ଜାଣି ॥
ସିଂହରୁ ଦକ୍ଷିଣୋକ ଯାଏ	। ତା ଗର୍ଭେ ଅଛନ୍ତି ଯୁଏ ॥
ଉଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଚଳ ନିଚଳ	। ତା ଗର୍ଭେ ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରଚଳ ॥
ଅକାଶ ଭୂତ କଥା ଯେତେ	। କହୁଲେ ନ ସବେ କିହିତେ ॥
ଅକାଶ ଭୂତ କଥା ଶୁଣି	। ତା ଗର୍ଭେ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଜାଣି ॥
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ଜାତ ସେହୁ	। ଅକାଶ ପବନ ଜନ୍ମର ॥
ପବନୁ ଅଗ୍ନି ଜାତ ପୁଣି	। ଅଗ୍ନିରୁ ଜଳ ଜାତ ଜାଣି ॥
ଜଳରୁ ପୃଥିବୀ ଜନ୍ମିଲ	। ସଂସାର ଖେଳ ଲଗାଇଲ ॥
ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ପଞ୍ଚଭୂତ	। ଜାତ ହୋଇଛି ଏ ସମସ୍ତ ॥
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ	। ନୁହେଁଟି ଶୁଣି ହୋ ସୁମନ ॥
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ ହେଲେ	। ସଂସାରେ ଖେଳ ଲଗାଇଲେ ॥
ଖେଳ ସରିଲେ ସବେ ଯାନ୍ତି	। ଏକା ଅଙ୍ଗରେ ସେ ଚଳନ୍ତି ॥
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ସେ ମିଶାଣି	। ଏକା ଅଙ୍ଗରେ ସେ ଗୋପ୍ୟାନ ॥
ହେ ମନ ପଞ୍ଚଭୂତ ଶୁଣି	। କେହୁ ନ ଜାଣନ୍ତି ତା ଗୁଣ ॥
ତୋଠାରେ ମୋର ଦୟା ଯେଣୁ	। ପରୁଷିଲେ ଯେ କହେ ତେଣୁ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅମର ବୟସ ନାହିଁ	। ତେଣୁ ମୁଁ ତୋତେ କହୁଲୁଛି ॥
ଅକାଶ ଭୂତ ସଙ୍ଗେ ମିଶି	। ତେବେ ପାଇବ ସିନା ଯଶ ॥
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ସଙ୍ଗେ ଦେହ	। ମିଶାଇ ଅନନ୍ଦରେ ରହ ॥
ତେବେ ଅମର ହେବୁ ଜାଣି	। ଏ ପୃଥ୍ବୀ ଥିବି ସଦାଦିନ ॥

ପୃଥ୍ବୀ ସଙ୍ଗତେ ପୃଥ୍ବୀ ହେବୁ	। ଜଳ ସଙ୍ଗତେ ଜଳେ ଥିବୁ । ୫୦ ।
ଅଗ୍ନି ସଙ୍ଗତେ ଅଗ୍ନି ହୋଇ	। ରହିବୁ ଶୁଣି ମନ ଭୁବି ।
ପବନ ସଙ୍ଗତେ ପବନ	। ମିଶିଣ ରହିଥିବୁ ଜାଣି ।
ଅକାଶ ସଙ୍ଗତେ ରହିବୁ	। ମିଶି ଅକାଶେ ଥିବୁ ରହି ।
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ସଙ୍ଗେ ମିଶି	। ଶେଳୁଥିବା ହୋ ଦବାନିଶି ।
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶେଳୁଥିବୁ	। ମହାଶୂନ୍ୟରେ ତୁ ରହିବୁ ।
ତେବେ ତୋହର ନାହିଁ ଭୟ	। ଅକ୍ରାମର ତୋ ହେବ କାୟ ।
ମହା ଶୂନ୍ୟରେ ନିଜ ନାମ	। ହେତୁ କରଣ ଶ୍ରବ ମନ ।
ସଂସାରେ ଯେତେ ନାମ ଶୁଣ	। ଭବତେ ଦେଇଛନ୍ତି ଜାଣି ।
ହେ ମନ ନିଜ ନାମ ବ୍ରହ୍ମ	। ଅଭୂତ ସବୁ ମିଶ ଜାଣି ।
ବ୍ରହ୍ମର ପୃଥ୍ବୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ	। ବ୍ରହ୍ମରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ।
ବ୍ରହ୍ମର ସର୍ବେ ଜନ୍ମିଛନ୍ତି	। ସଂସାରେ ଲାଳା ସେ କରନ୍ତି ।
ବ୍ରହ୍ମର ପଞ୍ଚଭୂତ ଜନ୍ମ	। ଲାଳା ନିମନ୍ତେ ଭଲ ଭଲ ॥
ହେ ମନ ବ୍ରହ୍ମରୁଟି ସର୍ବ	। ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ଅସମ୍ଭବ ।
ମଞ୍ଚେ ସେ ବ୍ରହ୍ମରେ ପନ୍ଥେ	। ବ୍ରହ୍ମରେ ଲାଳ ସେ ହୁଅନ୍ତି ।
ପଞ୍ଚଭୂତର ସେ ଗୋଟିଏ	। ନ ଥିଲେ ଲାଳା କେବେ ନୁହେ
ଅକାଶ ନ ଥିଲେ ପବନ	। କାହୁଁ ଏ ଜାତ ହୋନ୍ତା ପୁଣି ॥
ପବନ ନ ଥିଲେଟି କେହି	। ଅଗ୍ନିଟି ଜାତ ହୋନ୍ତା କେହି ॥
ଅଗ୍ନି ନ ଥିଲେ ଜଳ ପୁଣି	। କାହୁଁ ଏ ଜାତ ହୋନ୍ତା ଜାଣି ।
ଜଳ ନ ଥିଲେ ପୃଥ୍ବୀ କାହୁଁ	। ଜାତ ହୁଅନ୍ତା କହୁ ତୁହି ॥
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତରୁ ଗୋଟିଏ	। ନ ଥିଲେ ଜନ୍ମ କାହୁଁ ହୋ ଏ ।
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତରୁ ସଂସାର	। ଜାତ ହୁଅନ୍ତି ଚରାଚର ।
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ଭଲ ନୋହି	। ଏକା ଅଛନ୍ତି ଜାଣି ତୁହି ॥
ଏ ପଞ୍ଚଭୂତ ସତ୍ୟଜାଣ	। ଅଭୂତ ସବୁ ମିଥ୍ୟା ମଣି ।
ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚଭୂତ କଥା	। ଶୁଣି ସୁମନ ହୁଅ ଚେତା ।

ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖୁଁ ଏହା ଶୁଣି । ବୋଲଇ ନିନ୍ଦୁରଲି ପୁଣି ।
 ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ କଥା ଯେତେ । କହିଣ ଦେଲେ ଯେ ଗୁପ୍ତରେ ।
 ମୋଠାରେ ଦୟା ଥିଲା ଯେଣୁ । ଅପଣ କହିଦେଲେ ତେଣୁ ।
 ମୁଁ ଯେ ସଦା ପାପୀ ଅଟଇ । ମୋଠାରେ ଦୟାଥିବ ବହିଁ ।
 କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ । ନିଜ ନାମ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଅଂଶ ।
 ଅକାଶ ଭୂତଙ୍କ ମହିମା । କହିଲେ ନ ସରଇ ସୀମା ।
 ଅହେ ସୁଜନଜନେ ଗୁଣ । ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ ଯେତେ ଗୁଣ ।
 ଭୂତ ଗୋଟିଏ ଯେ ଅଧ୍ୟାୟେ । କହିଲି ଶୁଣ ସୁଜନେ ହେ ।
 ଏମନ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ଅଧ୍ୟାୟ ହୋଇ । ପଞ୍ଚଭୂତର କଥା ଏହି ।
 ଏ ପଞ୍ଚଭୂତଙ୍କ ମହିମା । କେ କହିପାରେ ଗୁଣ ସୀମା ।
 ଅକାଶ ଭୂତଙ୍କ ଚରଣ । ପଞ୍ଚାଶି ପଦରେ ଭଣିତ ।

ଭଜ ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ପାଦେ ମଦ୍ୟମଣ୍ଡଳଗୀତାୟାଂ ଅକାଶ
 ଭୂତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ପଞ୍ଚମାଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ପାଦେ ପଡ଼ି । ଶିରରେ ବେନିକର ଯୋଡ଼ି ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପ୍ରାଣ ଗୁରୁ ମୋର । କିମ୍ଭାଇ ମୋରେ ମାୟାକର ।
 ଏହି ଦେହରେ ମୁହିଁ ଥାଉଁ । ତୋତେ ମୁଁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରଇ ।
 ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା ତୁ ନ କର । କଥାଏ ଜଣାଏ ଛମ୍ପୁର ।
 ଏ ଦେହ କାହୁଁ ଜାତ ହେଲା । ତୁମ୍ଭ ମାୟାକୁ ନ ଚିହ୍ନିଲ ।
 ଛପନକୋଟି ଜୀବ ଯେତେ । ଜାତ ହୋଇଲେ କେ କେମନ୍ତେ ।
 ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି । ଚୈତନ୍ୟ କହେ ହେତୁବାଣୀ ।
 ମହାଶୂନ୍ୟରୁ ସର୍ବ ଜାତ । ତୋତେ ମୁଁ କହିଦେଲି ସତ୍ୟ ।
 ଛପନକୋଟି ଜୀବ ମୁହିଁ । ମୋ ସୁଖେ ବଦାର କରଇ ।

ଲଳା ନମନ୍ତେ ଜାତ ହେଲି	। ନାନା ରୂପଟି ମୁଁ ଧରିଲି	।
ନାନାଦି ଜୀବଜନ୍ତୁ ମୁହିଁ	। ନାନା ନାମଟି ମୋର ହୋଇ	।
ଚଣ୍ଡାଳ ବୁଦ୍ଧଲୋକ ଯାଏ	। ନାନା ନାମଟି ମୋର ହୁଏ	।
ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଅଦି ଦେବ ଯେତେ	। ନାନା ନାମଟି ବହୁ କେତେ	।
ମେରୁ ଅଦି ଯେତେ ପର୍ବତ	। ନାନା ନାମଟି ମୁହିଁ ସତ୍ୟ	।
ଅଶ୍ବତ୍ଥ ଅଦି ଯେତେ ବୃକ୍ଷ	। ନାନା ନାମ ମୁହିଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ	।
କାକରୁ ଗରଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ	। ନାନା ନାମ ମୋର ଜଗତେ	।
ସିଂହରୁ ଦଣ୍ଡିପୋକ ଯାଏ	। ନାନା ନାମଟି ମୋର ହୁଏ	।
ଚଳନ୍ତା ଗୌଦକୋଟି ଜୀବ	। ମୁହିଁଟି ହୋଇଅଛି ସର୍ବ	।
ନିଶ୍ଚଳ ଗୌଦ କୋଟି ଜାଣ	। ମୁହିଁଟି ସର୍ବ ହେଲି ପୁଣି	।
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ମୁହିଁ	। ମୁଁ ସର୍ବରୂପ ହୋଇଛଇଁ	।
ରୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ହେଲି	। ମୁଁ ସର୍ବରୂପ ବୋଲଇଲି	।
ଛାତନ କୋଟି ଜୀବ ମୁହିଁ	। ନାନା ନାମଟି ମୋର ହୋଇ	।
ମୁଁ ଦଣ୍ଡ ଅବତାର ହେଲି	। ନାନା ନାମଟି ମୁଁ ବହୁଲି	।
ମନ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ	। ତୋ ନାମ କହ ହେ ବନ୍ଦନ	।
ସଂସାରେ ଯେତେ ନାମ ତାର	। କହନ୍ତୁ ଦେବ ମୋ ଅଗର	।
ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି	। ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମୁଦୁବାଣୀ	।
ମୁଁ ନାନା ଅବତାର ହୋଇ	। ମୁଁ ମୋତେ ନାମଟି ଦିଅଇଁ	।
ମୁହିଁଟି ବକ୍ରବୃଦ୍ଧ ହେଲି	। ମୁହିଁଟି ନାନା ନାମ ଦେଲି	।
କିଛି ନାମହିଁ କହୁଦେବା	। ତୋ ମନୁ ସଖୟ ଫେଡ଼ବା	।
ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ବର	। ତୋତେ କହୁଲି ମୁଁ ନିକର	।
ଶଙ୍ଖାସୁରର ଅର ମୁହିଁ	। କ'ଣ ଅର ମୁଁ ବୋଲଇ	।
କଳପତରୁ ମୁହିଁ ହେଲି	। ମୁଁ ଭଗବାନ ବୋଲଇଲି	।
ନିରଞ୍ଜନଟି ମୋର ନାମ	। ନାରାୟଣଟି ହେଲି ପୁଣି	।
ଅଦାହୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଲି	। ଗୋଟି ଜୀବନ ବୋଲଇଲି	।

ବସୁଦେବ ସୁଦତି ମୁହିଁ	। ହର ନାମଟି ମୁଁ ବୋଲୁଇ	।
ବନମ ଲୀଟି ମୁହିଁ ଜାଣ	। କଠଳା ବଳାସ ପ୍ରମାଣ	।
ମୁଁ ନାଗଦର୍ପ ଝୋ ହେଲି	। ଅର୍ଜୁନରଞ୍ଜା ବୋଲାଇଲି	।
ପୀତବସନ ମୁହିଁ ହେଲି	। ଯାଦବପତି ବୋଲାଇଲି	।
ଅନନ୍ତ ନାମ ମୋର ହୋଇ	। ବୈକୁଣ୍ଠସାହି ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ଦୈତାର ଅବ୍ୟୁଦତି ହେଲି	। ରାମ ନାମଟି ବୋଲାଇଲି	।
କେଶସୁଦନ ନାମ ବହୁ	। କୃପାସିନ୍ଧୁ ନାମ ବୋଲଇ	।
ରୁଣୁର ମର୍ଦ୍ଦନ ମୁଁ ପୁଣି	। ଜଙ୍ଗେବନ ମୁହିଁ ଜାଣ	।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଶୁଣି ମୁହିଁ	। ସୁଧର୍ମ ସାହି ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ମୁକୁନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଧର ହେଲି	। ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବୋଲାଇଲି	।
ଗରୁଡ଼ ଅସନଟି ମୁହିଁ	। ପତିତପାବନ ବୋଲଇ	।
ପରାପର ନାଥଟି ହେଲି	। ପରମାନନ୍ଦ ବୋଲାଇଲି	।
ପୁଣ୍ୟସାଧ ଶ୍ରବଣାସ୍ତ୍ରା	। ଚନ୍ଦ୍ରାମଣିଟି ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ନୀଳାଦ୍ର ଦାଶରଥୀ ହେଲି	। ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଟି ବୋଲାଇଲି	॥
ମାଧବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମୁହିଁ	। ଜଗଦନାଥ ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ଅତଙ୍କ ନାଶନଟି ପୁଣି	। ବନମାଲିଟି ମୁହିଁ ଜାଣ	॥
ବୈକୁଣ୍ଠବିହାରୀଟି ମୁହିଁ	। ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ଶ୍ରୀଦାମ ନାମ ମୁହିଁ ବହୁ	। ରଘୁପତି କେଶବ ମୁହିଁ	।
ବାସୁ ନିଧିଟି ମୁହିଁ ହେଲି	। କରୁଣାନିଧି ବୋଲାଇଲି	।
ଶ୍ରୀହର ଶ୍ରୀପତିଟି ମୁହିଁ	। ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ମୁହିଁ ଜାଣ	। ଅତଙ୍କ ନାଶନ ପ୍ରମାଣ	।
କୃପା ଜଳଧି ମୁହିଁ ହେଲି	। ଗୋପାଳ ମୁହିଁ ବୋଲାଇଲି	।
ଭିଷ୍ମର ଅଦକ୍ଷ ହେଲି	। ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲାଇଲି	।
ଚିରଧାରୀଟି ମୁହିଁ ଜାଣ	। ନିତ୍ୟାନନ୍ଦଟି ମୁହିଁ ପୁଣି	।
ଦନଶାମନ ମୁହିଁ ହେଲି	। ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲାଇଲି	।

ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ଗୁଣ ମୁହିଁ ଜାଣି । କେତେକେତେ ମୁହିଁ ପୁଣି ।
 ଅନାଥବନ୍ଧୁ ନାମ ମୋର । ଅଟଇ ମୁଁ କରୁଣାକର ।
 ଶଯ୍ୟା କରୁଣା ପିତୁ ମୁହିଁ । ଜଣେ ସୋଦର ଅଟଇ ।
 ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟଟି ମୁହିଁ ହେଲି । ମୁଁ ତୋତେ ବୁଝାଇ କହିଲି ।
 ମୁହିଁଟି ମୋତେ ନାମ ଦେଇ । ମୁଁ ତୋତେ ବିଦ୍ୟା ଯେ ସାଧଇ ।
 ତୁ ଯାହା ପଢ଼ୁଛୁ ମୋତେ । ଇଚ୍ଛା ନାମ କହିଲି ତୋତେ ।
 କହଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦାସ । ଏମନ୍ତେ ମୋ ନାମ ପ୍ରକାଶ ।
 ମୁକ୍ତ ଜନମାନେ ଶୁଣି । ନିଜ ନାମ ନ କହି ଜାଣି । ୨୭ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ-ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ଭାଷଣେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
 ନାମ ଶତୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖ ଗୁହିଁ । ବୋଲଇ ନିପୁଣଲି ମୁହିଁ ।
 ଏହି ଦେହରେ ଯେତେ କଥା । ଫେଡ଼ଣ କହ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
 ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣି । ତୋତେ କହିବି ଯେ ଫେଡ଼ଣ ।
 ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁହିଁ ହେଲି । ଜୀବ ପରମ ବୋଲଇଲି ।
 ନିଶ ମୁଖ ନାସିକା ହୋଇ । ମୁଁ ହାତ ଚର୍ମ ଯେ ବୋଲଇ ।
 ରକ୍ତ ମାଂସ ଯେ ମୁହିଁ ଜାଣି । ମୁଁ ଖୋଲ ତମ୍ଭରୁ ପ୍ରମାଣ ।
 ପଞ୍ଚମନଟି ହେଲି ମୁହିଁ । ପରିଣ ପ୍ରକୃତ ଅଟଇ ।
 ଦିଗୁଣ ଦିବ୍ୟଟି ହେଲି । ଶତଗୁଣଟି ବୋଲଇଲି ।
 ସାତଶବାସ୍ରାସ ଯେ ନାତି । ମୁଁ ମୋତେ ହୋଇଅଛି ଜଡ଼ ।
 ଗୌରୀ ପୋତ ମୁହିଁ ହେଲି । ନାନା ବ୍ୟାଧି ଯେ ବୋଲଇଲି ।
 ମୁଁ ସବୁ ରକ୍ତ ତମ ଜାଣି । କେତେ କେତେ ମୁହିଁ ପୁଣି ।
 କୁଟ କପଟ ମୁହିଁ ହେଲି । ମୁଁ ତୁମ୍ଭା ଶାନ୍ତି ନୋହିଲି ।

Purchased with the assistance of
 Govt. of India Under the
 of Financial Assistance

ମୁଁ ପ୍ରେମ ଅସ୍ତାଦନ ଜାଣ	। ଭଲ ମନ୍ଦଟି ମୁହିଁ ପୁଣି	॥
କୁରୁକି ସୁରୁକିଟି ମୁହିଁ	। କୁପଣ ଅହଂକାର ହୋଇ	।
ଅହାର ନିଦ୍ରା ମୁହିଁ ହେଲି	। ମୈଥୁନ ମୁହିଁ ବୋଲଇଲି	।
ଗୁରୁଜନ ବିଶ୍ୱାସ ମୁହିଁ	। ନିର୍ମଳ ଉଦାସ ବୋଲଇ	।
ହାନି ଲଭିଟି ମୁହିଁ ଜାଣ	। ଏବେ ମୁଁ ବହୁଅଛି ଶୁଣ	॥
ମୁଁ ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷଟି ହେଲି	। ଜନନେନ୍ଦ୍ରସ୍ୱ ବୋଲଇଲି	।
ମାତା ପିତାଟି ହେଲି ମୁହିଁ	। ଜାତ କଲୁଛି ସର୍ବଦେହୀ	।
ଗୃହସ୍ଥ ଭାସିଟି ମୁହିଁ	। ପୁଅ ହିଅଟି ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ପୁତ୍ରସ୍ତ୍ର ମଜ୍ଜଳାଟି ହେଲି	। ମାରି ଭଣିତା ବୋଲଇଲି	।
ନାତି ଅଜ୍ଞା ଯେ ହେଲି ମୁହିଁ	। କୁଅରି ପିତୃସା ବୋଲଇ	।
ଖୁଲୁଣା ଭାବବନ୍ଧୁ ମୁହିଁ	। ମୁଁ ଦେହଶୂର ଲୋ ହୋଇ	।
ଅଜ୍ଞ ମାର୍ଗଟି ବୋଲଇଲି	। ଶାଶୁ ଶଶୁର ମୁଁ ହୋଇଲି	॥
ଅବ୍ଧ ପାଟଳ ଜାତି ମୁହିଁ	। ଲାଳା ନିମନ୍ତେ ଭଲ ହୋଇ	।
ଅଜ୍ଞ କାଳଟି ମୁହିଁ ହେଲି	। ଜଟା କଂବାଟି ବୋଲଇଲି	।
କୁଜା ଶ୍ଳେଷା ଯେ ମୁହିଁ ଜାଣ	। ଶ୍ରେଣୀ ଭୋଗୀଟି ମୁଁ ପ୍ରମାଣ	।
ରଜା ପରଜା ହେଲି ମୁହିଁ	। ସେବକ ସାଧନ ଅଟଇ	।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହାଡ଼ି ମୁହିଁ ଜାଣ	। ନାନା ଜାତିଟି ମୁହିଁ ଶୁଣ	।
ତୁ ଏହା ଅନୁଭବ କର	। ମୋ ମାୟା ହୋଇଯିବୁ ପାର	।
ତୁ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲେ	। ଏ ଦେହ ଶୁଦ୍ଧବଟି ଭଲେ	।
ରୂପରୋଗୀକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେବା	। ଅରୂପ ହୋଇଣ ରହୁବା	।
ତୁ ତୋତେ ଚିହ୍ନି ଯେ ପାରିଲେ	। ଏ ଦେହ ରହୁବଟି ଭଲେ	।
ମୋହର ଏ ଖେଳ ନିମନ୍ତେ	। ମାୟା ଦେଖାଉ ଥାଇ ତୋତେ	।
ମୁଁ ତୋତେ ଶୁଅଇ ପିଅଇ	। ମୁଁ ତୋତେ ଶାନ୍ତି ଯେ କରଇ	।
ହୁଏ ଶରଣି ହେଲି ମୁହିଁ	। ମୁଁ ତୋତେ କପଟ କରଇ	॥
ଭଲ ମନ୍ଦଟି ମୁହିଁ ଜାଣ	। ହସି ଟାପର କରେ ପୁଣି	।

ମୁହଁଟି ମୋତେ ଭଜିବର	। ରଜ ବାର୍ଦ୍ଧରୁ ରୂପ ଧର ।
କାଳ ଅକାଳ ମୁହଁ ହେଲି	। ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ବୋଲାଇଲି ।
ମୋର ଗୁଣ ମୋତେ ଡରଣ	। ମୁଁ ତୋତେ ବାନ୍ଧିବଣେ ପୁଣି ।
ମୁଁ ତୋତେ ପାଳିଣି ମାରବ	। ମୁଁ ତୋତେ ଅଶ୍ରୁ କରବ ।
ଦୁଃଖ ସୁଖ ଯେ ହେଲି ମୁହଁ	। ଶାନ୍ତି ଅଶାନ୍ତି ମୁଁ ବୋଲବ ।
ଭୟ ନିର୍ଭୟ ମୁହଁ ହେଲି	। ଦୟା ନିର୍ଦୟା ବୋଲାଇଲି ।
ଜ୍ଞାନ ଅଜ୍ଞାନ ହେଲି ମୁହଁ	। ସାଧୁ ଅସାଧୁ ମୁଁ ଅଟଇ ।
ହେତୁ ଅହେତୁ ମୁହଁ ଜାଣ	। ଯୋଗୀ ଅଯୋଗୀ ହେଲି ପୁଣି ।
ବିକାର ଅବିକାର ମୁହଁ	। ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି ମୁଁ ଅଟଇ ।
ଜାଥବାର ବ୍ରତଟି ହେଲି	। ଉପ ଶ ଓଷା ହେଲାଇଲି ।
ଦାନା ଅଦାନା ମୁହଁ ଜାଣ	। କର୍ମ ଅକର୍ମ ଅଟେ ପୁଣି ।
ବାଦ ବିଦ୍ୟାଟି ମୁଁ ଅଟଇ	। ବିଶ୍ୱ-ସଦାତତଟି ମୁହଁ ।
ସବ ସମଟି ମୁହଁ ଦେଲି	। ଶୁଦ୍ଧ ଅଶୁଦ୍ଧ ବୋଲାଇଲି ।
ଭକ୍ତ ବିଭକ୍ତ ମୁହଁ ଜାଣ	। ସ୍ୱର ଅସ୍ୱର ମୁହଁ ପୁଣି ।
ବଳବନ୍ତଟି ମୁହଁ ହେଲି	। ନିର୍ମଳ ମୁହଁ ବୋଲାଇଲି ।
ପ୍ରଳାପୀ ସାହସୀ ମୁଁ ଜାଣ	। ଏବେ କହିବି ତୁମ୍ଭ ଶୁଣ ।
କ୍ଷୟ ଅକ୍ଷୟ ମୁଁ ବୋଲବ	। ମୁହଁଟି ଜାଅଇ ମରବ ।
ରୂପ ଅରୂପ ବୋଲାଇଲି	। ଜୀବ ଅଜୀବ ମୁହଁ ହେଲି ।
ଜପା ଅଜପା ମୁହଁ ଜାଣ	। ମୁଁ ହର୍ତ୍ତା କର୍ତ୍ତା ଯେ ପ୍ରମାଣ ।
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟା ଧନା ମୁହଁ ହେଲି	। କାୟା ଅକାୟା ବୋଲାଇଲି ।
ସ୍ଥାନ ଅସ୍ଥାନ ହେଲି ମୁହଁ	। ସୁଖ ଅସୁଖ ମୁଁ ଅଟଇ ।
ପରପରଟି ମୁହଁ ଜାଣ	। ଏହା ତୁ ହେତୁକର ଘେନ ।
ଅବର ଶେଳଇଁ ଯେମନ୍ତେ	। ମୁଁ ଏବେ କହି ଦେବି ତୋତେ ।
କହଇ ଅରପିତ ଦାସ	। ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାୟାଟି ଅଶେଷ ।

ଅହେ ସୁଜନମାନେ କହୁ । ତା ମାୟା କେହି ନ ଜାଣଇ ।
 ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ମନ-ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ଭାବେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା
 କଥନେ ନାମ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ୭ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନେ ଗୁହଁ । ତୁ ମୋର ଅର୍ଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ହୋଇ ।
 ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ହେଲି । ତୋତେ ମୁଁ ଦେଖି ବହେଲି ।
 ମୁଁ ଯେଣୁ ନାନା ରୂପ ଧରି । ତେଣୁ ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମମାୟା କର ।
 ମାୟାକୁ ସତ୍ୟ ତୁ ମଣିଲୁ । ତୁ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲୁ ।
 ମୁଁ ଏବେ କହୁଦେବ ଶୁଣ । ଯେତେ ରୂପ ଏ ମୋ ଭାଷଣ ।
 ନାନା ବୃକ୍ଷଟି ହେଲି ମୁହଁ । ନାନା ପୁଷ୍ପଟି ମୁଁ ବୋଲଇ ।
 ନାନା ଫଳଟି ମୁହଁ ହେଲି । ନାନା ମୂଳଟି ବୋଲଇଲି ।
 ନାନା ବସ୍ତୁଟି ମୁହଁ ଜାଣ । ନାନା ଧନଟି ମୁହଁ ଶୁଣ ।
 ନାନା ପଦ ବର୍ଣ୍ଣଟି ମୁହଁ । ନାନା ଔଷଧ ମୁଁ ବୋଲଇ ।
 ନାନା ଭଜନ ମୁହଁ ହେଲି । ନାନା ଉପାୟ ବୋଲଇଲି ।
 ବିଷ ଅମୃତ ହେଲି ମୁହଁ । ନାନା ଜନ୍ମଟି ମୁଁ ବୋଲଇ ।
 ନ ନା ମୃତ୍ୟୁଟି ହେଲି ମୁହଁ । ଗେଣ୍ଡା କୋଟିଏ ମୋତେ କହୁ ।
 ନାକ ପୋକ ଯେ ଶାଢ଼ି ମୁହଁ । ନାନା ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ମ ବୋଲଇ ।
 ନାନା ମାଛ ତାଅଁସ ହେଲି । ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାଲୁ ରୂପ ଧରିଲି ।
 ହସ୍ତୀ ଘୋଡ଼ାଟି ହେଲି ମୁହଁ । ଗୋରୁ ମଘଷ ମୁଁ ବୋଲଇ ।
 ବରାହ ମୃଗ ଯେ ମୟୂର । ବିରାଡ଼ ମୁଷା ଯେ କୁକୁର ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାଣି ଜୀବ ଜନ୍ମ ଯେତେ । ମୁଁ ହୋଇଅଛି ଜାଣ ନିତ୍ୟେ ।
 ନାନା ରୂପଟି ହେଲି ମୁହଁ । ସୁଗନ୍ଧ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବୋଲଇ ।
 ବିଷ୍ଣୁ କୃମିଟି ମୁହଁ ଜାଣ । ବାସ ଅବାସ ହେଲି ପ୍ରଣ ।

ନାନା ପଦାର୍ଥ ହେଲି ମୁହିଁ	ନାନା ପଦାର୍ଥ ହେଲି ମୁହିଁ	।
ଅମ୍ବିକ ପିତା ମୁହିଁ ହେଲି	ଅମ୍ବିକ ପିତା ମୁହିଁ ହେଲି	।
ଛନ୍ଦନଚୋଟି ଜୀବ ମୁହିଁ	। ମୋ ବିନ୍ଦୁ ଅନ ନାହିଁ ବେହୁ	।
ସକଳ ଏକତ୍ତ୍ୱ ମଣିବୁ	। ବସୁ ମୋ କାହିଁ ନ ବଶିବୁ	।
ସକଳ ଏକତ୍ତ୍ୱ ମଣିଲେ	। ପୁର ପୁରାନ୍ତେ ଥିବୁ ବଲେ	।
ଅକ୍ଷୟ ଅମରେ ତୁ ବହୁ	। ଅଭି କଥା ଏ ଶୁଣି କହୁ	।
ସର୍ବ ଦେବତା ମୁହିଁ ଜାଣ	। କିଛି କହୁବି ମୁଁ ଫେଡ଼ଣ	।
ତେଜଶ ଚୋଟି ଦେବ ମୁହିଁ	। ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୋଲଇ	।
ପମ ନଇରତ କୁବେର	। ଅଭରବତ ନାମ ମୋର	।
ବରୁଣ ବୃହସ୍ପତି ମୁହିଁ	। ଦଶଦିଗେଶ ବୋଲଇ	।
ବହନ୍ତା ଜଳ ମୁଁ ପବନ	। ମୁଁ ନବଗ୍ରହ ବୋଲି ଜାଣ	।
ଏଗାର କରଣଟି ମୁହିଁ	। ବାର ଚନ୍ଦ୍ରଟି ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ସତାଇଶ ନକ୍ଷତ୍ର ହେଲି	। ଅସ୍ତସ୍ତବୁଦ୍ଧ ବୋଲଇଲି	।
ଦୁଇଭୁଜ କିନରଟି ମୁହିଁ	। ଗୁରଣ ସୁପିତୁ ବୋଲଇ	।
ଦ୍ୱାଦଶ ବିଶ୍ୱଦେବୀ ଜାଣ	। ରୁଦ୍ରଗଣଟି ମୁଁ ପ୍ରମଣ	।
ଶସ୍ତ୍ରସଜ୍ଜା ମୁହିଁ ହେଲି	। ପିତୃଗଣଟି ବୋଲଇଲି	।
ସର୍ବଦେବତା ମୁହିଁ ଜାଣ	। କିଛି କହୁବି ଯେଉଁ ଶୁଣ	।
ତେଜଶଚୋଟି ଦେବ ମୁହିଁ	। ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ମୂଳ ବୋଲଇ	।
ମଙ୍ଗଳା ଦୁର୍ଗା ହେଲି ମୁହିଁ	। କାଳୀ କପାଳୀ ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ଚଣ୍ଡୀ ଗୁଣ୍ଡା ମୁହିଁ ହେଲି	। ଭୂତ ପ୍ରେତଟି ବୋଲଇଲି	।
ତାହାଣୀ ତାକିନୀଟି ମୁହିଁ	। ଦେବଦେବତା ମୁଁ ବୋଲଇ	।
ବାଦ୍ୟ ମୁଦଙ୍ଗ ମୁହିଁ ଜାଣ	। ଦୋଳ ଟମକ ମୁଁ ପ୍ରମାଣ	।
ଗାଣା ମହୁଗା ମୁହିଁ ହେଲି	। ଭୂଗା କାହାଳୀ ବୋଲଇଲି	।
ଦୁଇଭୁଜ ବାଦ୍ୟନାଦ ଜାଣି	। ନାନା ଶବଦ ହେଲି ପୁଣି	।
ଛନ୍ଦନଚୋଟି ବାଦ୍ୟଟି ମୁହିଁ	। ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ନାଦ ବୋଲଇ	।

ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତ ଶବଦ । ପୂରାଇଅଛି ସର୍ବଠାବ ।
 ସର୍ବଠାବଟି ମୁହଁ ହେଲି । ଶବଦ ରୂପେ ବାହରଲି ।
 ଶିଳା ଦାବୁ ଯେ ରୂପ ହେଲି । ନାନା ପ୍ରତିମା ବୋଲାଇଲି ।
 ମୁଁ ମୋତେ ପୂଜା ପେ କରଇ । ଶୁଣି ସୁଜନେ ମନ ଦେଇ ।
 ଏହା ତୁ ମନେ ନେତୁ କର । ସର୍ବ ଦେଖିବୁ ମୋ ଶରୀର ।
 କହଇ ଅବସିତ ଦାସ । ହେ ପ୍ରଭୁ ମାୟା କର ନାଶ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ଭାଦେ ମନ୍ଥାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
 ନାମ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟ ।

ନବମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ପାଦେ ପଡ଼ି । ଭୋ ସ୍ତ୍ରୀମୀ କହ ସବୁ ଫେଡ଼ି ।
 ପୃଥ୍ବୀରେ ଯେତେ ରୂପ ତୁମ୍ଭ । କହୁରୁ ସବୁ କଥା ଫେଇ ।
 ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଶରଣ । ମେ ତେ' ଢାଙ୍ଗାବ ଭରବାନ ।
 ଏ ଦେହ ଗୋଟିକି ରଖିବ । ତୁମ୍ଭର ମାୟାରୁ ତାରବ ।
 ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ । ମୁଁ ଯେତେ ରୂପେ ଅଛି ପୁଣି ।
 ସଂସାର ଗୋଟା ମୁଁ ହୋଇଲି । ତହୁଁରେ ବହାର ମୁଁ କଲି ।
 ପୃଥ୍ବୀବାସୀ ମୁହଁ ଜାଣ । ମାଟି ରୂପରେ ମୁଁ ଭାସିଣ ।
 ଗୋଟି ବୋଲିଟି ମୁହଁ ହେଲି । ପଥର ରୂପଟି ଧଇଲି ।
 ଖାଲ ଡିପଟି ମୁହଁ ହେଲି । ମୁଁ ନଦୀ ନାଳ ବୋଲାଇଲି ।
 କୁଅ ଯେ.ଖରା ମୁହଁ ହେଲି । ଲତା ବନସ୍ତ ବୋଲାଇଲି ।
 ନବଦ୍ଵୀପଟି ମୁହଁ ଜାଣ । ଗୁରୁଖାଣିଟି ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।
 ଗୁରୁଦିଗଟି ହେଲି ମୁହଁ । ଗୁରୁବଟିଟି ମୁଁ ବୋଲଇ ।
 ବାସୁକୀ ସର୍ପ ହେଲି ମୁହଁ । ପୃଥ୍ବୀ ଶିରେ ଅଛି ବହୁ ।
 ଝାଡ଼ ପର୍ବତ ମୁହଁ ଜାଣ । ବୃକ୍ଷ ତରଙ୍ଗ ମୁଁ ପ୍ରମାଣ ।

ଜଳ ପାଶାଣ ମୁଁ ଅଟଇ	। ଅନଳ ପବନଟି ମୁହିଁ	।
ନକ୍ଷତ୍ର ସୋମାବଳୀ ମୁହିଁ	। ନବଗ୍ରହଟି ମୁଁ ଅଟଇ	।
ଗୁରୁଦ୍ଵାରଟି ମୁହିଁ ହେଲି	। ଗୁରୁ ସମ୍ପ୍ରଦା ବୋଲାଇଲି	।
ଅନନ୍ତ କୋଟି ସାଧୁ ମୁହିଁ	। ବାଳକ ବୃଦ୍ଧ ମୁଁ ଅଟଇ	।
ଚୌରାଣୀ ସିଦ୍ଧ ମୁହିଁ ହେଲି	। ନରନାଥ ମୁଁ ବୋଲାଇଲି	।
ଚୌରାଣୀ କାଠି ଗଙ୍ଗା ମୁହିଁ	। ଚୌରାଣୀ ଜନ୍ମୁ ମୁଁ ବୋଲାଇଲି	।
ଗୁରୁଧାମଟି ମୁଁ ହୋଇଲି	। ମୁଁ ହୃଦ୍ଵା କୋଟି ବୋଲାଇଲି	।
ବେଦ ପୁରାଣ ମୁହିଁ ଜାଣ	। ମୁଁ ଗାନ୍ଧ ଅର୍ଥ କଲି ପୁଣି	।
ଅସ୍ତ୍ରାଦି ଗୁପ୍ତ ମୁହିଁ	। ଦ୍ଵାଦଶ ସ୍କନ୍ଧଟି ବୋଲାଇଲି	।
ମୁଁ ସାତକାଣ୍ଡ ସମାପୁଣି	। ତୋତେ କହିଲି ଏବେ ଶୁଣ	।
ମୁଁ ସପ୍ତଶତ୍ରୁ ହରବଣ	। ମୁଁ ଦେବ ବିଦ୍ୟା ଜଉତିଷ	।
ନବନାଟକ ମୁହିଁ ହେଲି	। ମୁଁ ବାଦ୍ୟବିଦ୍ୟା ବୋଲାଇଲି	।
ପ୍ରତି ମାନ୍ଦବୀ ମୁହିଁ ପୁଣି	। ଜପ ଯମର୍ପଣ ମୁଁ ଜାଣ	।
ଭକ୍ତି ପ୍ରେମଟି ମୁହିଁ ହେଲି	। ନବଧା ଭକ୍ତି ବୋଲାଇଲି	।
ଶୀତ ଗ୍ରୀଷମ ମୁହିଁ ଜାଣ	। କୁହୁଡ଼ି କାଳର ମୁଁ ପୁଣି	।
ଝଡ଼ି ବରଷା ମୁଁ ବୋଲାଇଲି	। ଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ ମୁଁ ହୋଇ	।
ଭୂଲୋକ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ପୁଣି	। ସ୍ଵର ଲୋକଟି ମୁହିଁ ଜାଣ	।
ଜନ ଲୋକଟି ହେଲି ମୁହିଁ	। ତପଲୋକଟି ମୁଁ ବୋଲାଇଲି	।
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମଟି ଜାଣ	। ମୁଁ ଜାତି ପତଙ୍ଗ ପ୍ରମାଣ	।
ଚଳନ୍ତା ଚୌଦକୋଟି ମୁହିଁ	। ଶୁଣ ସୁମନ ଚିତ୍ତ ଦେଇ	।
ନିଶ୍ଚଳ ଚୌଦକୋଟି ହେଲି	। ତୋତେ ମୁଁ ଗୁପ୍ତ କହିଲି	।
ଉଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ପୁଣି	। ମୁଁ ହୋଇଅଛି ସବଜାଣ	।
ଗୁଡ଼ା ଚଉଦ କୋଟି ମୁହିଁ	। ମୁଁ ସୁଖେ ବିହାର କରଇ	।
ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ହେଲି	। ମୁଁ ନାନାରୂପେ ଲଳା କଲି	।
ମୁହିଁଟି ସଂସାରେ ପ୍ରବୁଦ୍ଧ	। ମୋ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ କିଛି	।

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଯେତେ ବିଧିମତ । ପିଣ୍ଡରେ ଅଛଇ ସମସ୍ତ ।
 ପିଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମୁହିଁ ହେଲି । ମୁଁ ତୋତେ ଗୁପ୍ତରେ କହିଲି ।
 ତୁ ଏବେ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ । ସକଳ ଦେଶ ତୁ ସମନ ।
 ଛପନକୋଟି ଜୀବ ତୁହି । ତୁ ଏବେ ଡରୁ କାହିଁନାହିଁ ।
 ମୁଁ ଏବେ କହୁଅଛି ତୋତେ । ଡର ଭୟ ନ କର ଚିତ୍ତେ ।
 ସ୍ୱସାର ଦେଶ ଏକାକାର । ତେବେ ହୋଇବୁ ଅକ୍ରମର ।
 ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖ ଗୁହିଁ । ମୁଁ ଏବେ ଜାଣିଲି ଗୋସାଇଁ ।
 ତୁମ୍ଭ ସୁଦୟା ମୋତେ ହେଉ । ଏ ମାୟା ବେଗେ ଦୂର ଯାଉ ।
 ଏ ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ । ତୋ ଡହୁଁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ ପରେ ।
 କିପାଁ ତୁ ମୋତେ ମାୟା ଲେ । ଗୁପ୍ତରେ ମୋତେ ନ କହିଲୁ ।
 ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ତୁହି । ମୋହର ଶେଳ ରସ ଏହି ।
 ମୋହ ମାୟାରେ ମୁଁ ପଡ଼ିଲି । ତୋତେ ମୁଁ ଗୁପ୍ତରେ କହିଲି ।
 ଏବେ ମୁଁ ତୋତେ କହୁଦେବ । ତୋ ମୁନୁ ସଖୟ ଫେଡ଼ିବି ।
 ସବୁ ସମାନ ଦେଶ ଚିତ୍ତେ । ଅମରେ ଖେଳିବି ମୁଁ ତୋତେ ।
 ଏ ଦେଶ ତୋତେ କହିଲୁଁ । ସମ ହୋଇଣି ମୁହିଁ ଥାବି ।
 ସମାନ ଦେଖିଲେ ତୁ ଥରୁ । ନୋହିଲେ ଅବଶ୍ୟ ମଝରୁ ।
 ଏହି ଦେହକୁ ଛାଡ଼ିଯିବୁ । ଯେବେ ତୁ ଚିନ୍ତା ନ ପାରେ ।
 ଏହି ଦେହରୁ ତୁହି ଯିବୁ । ମୋର ଦେହରେ ସମ୍ଭାବରୁ ।
 ତୋ ଦେହ ମୋ ଦେହ ଏକତ୍ୱ । ଭଲଟି ନାହିଁ କଦାଚିତ ।
 ମୁଁ ତୋତେ ଜୀବଅସ୍ଥା କଲି । ସ୍ୱସାରପାକ ବିହରଲି ।
 ଚୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣ । ତୁ ଏବେ ଦେଶ ହୋ ସମାନ ।
 କହଇ ଅବଶିତ ଦାସ । ମନ୍ଥାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।
 ଏ ଗୀତା ସାଧୁ ଯେ ପଢ଼ିବ । ସଂସାରେ ଅମରେ ହୋଇବ ।
 ଏ ବିନୁ ଅନାଗତ ନାହିଁ । ଶୁଣ ସୁମନ ଚିତ୍ତଦେବ ।
 ପାରିଲେ ଏହା ସାଧ୍ୟ କର । ଯେବେ ହୋଇବୁ ଅକ୍ରମର ।

ସୁଜନେ ନ ଦେନିମା ଦୋଷ । ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଦାସଙ୍କର ଦାସ ।
ସେବଇ ସୁଜନ ପୟର । ଏ ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ମୋର ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ନବମୋହ୍ୟାୟ ।

ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ଚୈତନ୍ୟ ମୁଖ ଗୁହ୍ୟ । ଜୟ ଶବ୍ଦେ ଗୀତ ଗାଇ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ପୋଷେଷ୍ଠର । ମୋର ଅପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷମାକର ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦେବସ୍ଥାମୀ । ନମୋ ନମସ୍ତେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଭକ୍ତବନ୍ଧୁ । ନମୋ ନମସ୍ତେ କୃପାସିନ୍ଧୁ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦାନବନ୍ଧୁ । ନମୋ ନମସ୍ତେ କ୍ଷମାସିନ୍ଧୁ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ଜୀବନ । ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ପରମ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ନାରାୟଣ । ନମୋ ନମସ୍ତେ ଭଗବାନ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ପଦ୍ମବନ୍ଧୁ । ମହାଶୂନ୍ୟ ଯେ ତୋ ଅଶ୍ରମ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦଇତ୍ୟାଦି । ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦେବହର ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ରାଘବ । ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ମାଧବ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦାଶରଥ । ନମୋ ନମସ୍ତେ ଜୀବପତି ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହରିଃ କର୍ତ୍ତା । ନମୋ ନମସ୍ତେ ମୋକ୍ଷଦାତା ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ । ନମୋ ନମସ୍ତେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ବିଷ୍ଣୁ ହର । ନମୋ ନମସ୍ତେ ବେଦବର ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ । ନମୋ ନମସ୍ତେ ଶ୍ୟାମବନ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦାମୋଦର । ନମୋ ନମସ୍ତେ ପୀତାମ୍ବର ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି । ନମୋ ନମସ୍ତେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ନମୋ ନମସ୍ତେ ନିରଞ୍ଜନ । ନମୋ ନମସ୍ତେ କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ।

ନମୋ ନମସ୍ତେ ଦାସାଗୁରୁ । ନମୋ ନମସ୍ତେ କଳ୍ପତରୁ ।
 ନମୋ ନମସ୍ତେ ବାଞ୍ଛାନିଧୁ । ମୋ ବାଞ୍ଛା କର ହେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।
 ନମୋ ନମସ୍ତେ ମହାପ୍ରଭୁ । ଏ ଦେହ କିପାଇଁ ରଖିବୁ ।
 ଏ ଦେହ ଯେବେ ତୁ ରଖିବୁ । ଭକତ ଯୋଗମାର୍ଗେ ଦେବୁ ।
 ଅନେ ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ମୁଁ ସତ୍ୟ କହୁଛି ଗୋସାଇଁ ।
 ଭକତ ଯେନ ମୁଁ ସାଧୁବ । ହାଡ଼ ପର୍ବତେ ବିହରବ ।
 ହାଡ଼ ପର୍ବତେ ମୁହିଁ ଥିବ । ଭକତ ଯୋଗ ମୁଁ ସାଧୁବ ।
 ଏମନ୍ତ ମନେ ମୁଁ ପାଶୁଲି । ପାଶୁ ମୁଁ ଘରକୁ ଅଭଲି ।
 ସେ ପାଞ୍ଚ ନ ରଖିଲୁ ତୁହି । ମୋହର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ।
 ତୋହର ଦୟା ଯେବେ ହୋଇ । ଏ କିପାଁ ଗୁହରେ ବୁଲିନା ।
 ତୋର ନିଦ୍ରା ମୋତେ ହୋଇ । ମୁଁ ଏବେ ସାଧୁ ନ ପାରିବି ।
 ତୋର ସୁଦୟା ହେବ ଯେବେ । କିପ୍ରତେ ସାଧୁବ ମୁଁ ତେବେ ।
 ମୋହର ଦୋଷ ତୁ ନ ଘେନ । ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଶରଣ ।
 ତୋର ମାୟାରେ ମୁଁ ଭ୍ରମର । ଭକତ ସାଧୁ ନ ପାରିବି ।
 ଏବେ ମୁଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ । ମୋତେ ଉଦ୍ଧର ଭଗବାନ ।
 ଶକ୍ତିଗିରିରେ ମୁଁ ରହିଲି । ଭକତ ସାଧୁ ନ ପାରିବି ।
 ଶକ୍ତିଗିରିରୁ ମୋତେ ନିଅ । ଭକତ ମୋର ଯେ ସଧାଅ ।
 ହାଡ଼ ପର୍ବତରେ ବୁଲିଅ । ମୋ ମନ ଶାନ୍ତି ଯେ କରାଅ ।
 ଅହାର ନିଦ୍ରା ମରଥୁନ । ଏମାନ ଦୂର ଯାଉ ପୁଣି ।
 ଶୁଧା ତୃଷାହିଁ ଦୂରେ ଯାଉ । ଶୁଣି ହେ ପ୍ରଭୁ ମହାବାହୁ ।
 ଶର ବରଷା ଶୀତ ମୁହିଁ । କେମନ୍ତେ ସହବ ଗୋସାଇଁ ।
 ଭୟ ଗୁଡ଼ ନିର୍ଭୟ ହେବ । ତେବେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭକୁ ଚିହ୍ନିବି ।
 ତୁମ୍ଭର ଦୟା ମୋତେ ହେଉ । ଏମାନ ବେଗେ ଦୂର ଯାଉ ।
 ତୈତନ୍ୟ କହେ ମନ ଶୁଣି । ସକଳ ଦେଶ ତୁ ସମାନ ।
 ଶର ବରଷା ଶୀତ ମୁହିଁ । ତୁ ଏବେ ତରୁ କାହିଁ ପାଇଁ ।

ଗୌଷଠି ସ୍ବେଦ ମୁହଁ ଜାଣ । ତୁ ଏବେ ନ ଡର ହେ ପୁଣି ।
 ମୋତେ ଯେ ଚିହ୍ନି ନ ପାରଇ । ମୋ ମାୟା ତାକୁ ଯେ ଘାରଇ ।
 ଭକତ ଯୋଗ ସାଧ କର । ମୋ ମାୟା ହୋଇଯିବୁ ପାର ।
 ଭକତ ଯେ ତ ତୁ ସାଧୁଲେ । ସୁସୁଗାନ୍ତେ ଥିବୁ ଭଲେ ।
 ଅଜର ଅମର ତୁ ହେବୁ । ଯେବେ ତୁ ଏ ଯୋଗ ସାଧୁବୁ ।
 ନାନା ଯୋଗଟି ମୁଁ ହୋଇଛୁ । ନାନା ଭଜନ ମୋର ଅଛି ।
 ନାନା ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ରଟି ମୁହିଁ । ନାନା ଗୀତଟି ମୁଁ ବୋଲଇ ।
 ନାନା ଔଷଧ ମୁହିଁ ହେଲି । ତେ.ତେ ମୁଁ ବୁଝାଇ କହିଲି ।
 ଏ ସବୁ ସତ୍ୟ ତୁ ନ ମଣ । ମୋ ମାୟା ବୋଲି ସବୁ ଜାଣ ।
 ଏ ସବୁ ମାୟାର ସଂସାର । ଭକତଭାବ ତରୁ ସାର ।
 ମୋ ନାମ ହୃଦେ ଦୃଢ଼ କର । ସବୁ ଦେଖିବୁ ଏକାକାର ।
 କହଇ ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ । ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତାରସ ।
 ଅହେ ସୁଜନମାନେ ମୁହିଁ । ଶୁଣିବିରେ ଯେ ଭ୍ରମର ।

ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ଭାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳଗୀତା କଥନେ
 ନାମ ଦଶମୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ କହ । ଶୁଣିବିରେ ଥାଇ ମୁହିଁ ।
 କେଡ଼େ ଅନ୍ୟାୟ ମୁଁ କଲି । ତୁମ୍ଭର ସେବା ମୁଁ ଛାଡ଼ିଲି ।
 ଏକାନ୍ତ ହୋଇବି ବୋଲିଣ । ବିଚାର କଲି ମନେ ମନ ।
 ସେ ମନ ତୁହି ହରି ନେଇ । ମାୟା ମୋହରେ ନାଶ କଲ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଶୁକ୍ତ ମାଲି । ଗୁମ୍ଫା ଗୁଡ଼ା ଏ ଝଳାଇଲି ।
 ଲତା, ବୃକ୍ଷ ଗୁଡ଼ା ଏ ହାଣି । ଅପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତି ମୁଁ ପୁଣି ।
 ପାଷାଣ ଗୁଡ଼ା ଏ କଟାଇ । ଲୋକକୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଦେଇ ।

ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ନ ଜାଣିଲି । ତୋର ମାୟାରେ ମୁଁ ଭ୍ରମିଲି ।
 ତୋର ମାୟାରେ ମୁଁ ଭ୍ରମର । ସଙ୍ଗତ କେବେ ନ ଛାଡ଼ିବି ।
 ଏବେ କିପ୍ରକାରେ ଦୟା କର । ଅସୁର ନାହିଁ ଯେ ମୋହର ।
 ତୁମ୍ଭର ଦୟା ହେଲେ ମୁହିଁ । ଶୁଣିବିକି ଶୁଣିବିକି ।
 ନୋହୁଲେ ଶୁଣି ନ ପାରିବି । ଅପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଣ ମରବି ।
 ମିତ୍ର ସତରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଲି । ପେଟର ଜ୍ୱାଳା ନ ସମ୍ଭାଳି ।
 ଶର କରଣ ଶୀତ ମୁହିଁ । ଏହା ତ ସଦୃଶ ନ ପୀରବି ।
 ଶୁଧା ତୃଷା ଯେ ନିଦ୍ରା ଭୟ । ଗୌରୀ ରୋଗ ଅଛି ଦେହ ।
 ଏ ସବେ ମୋତେ ଯେ ବାନ୍ଧିଲେ । ତୋର ଭକତି ଛାଡ଼ାଇଲେ ।
 ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବସି ହେଲି । ତୋତେ ମୁଁ ଜାଣି ନ ପାରିଲି ।
 ତୁମ୍ଭ ନ ମୋତେ ମାୟା ବଳ । ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ପକାଇଲୁ ।
 ମୋହର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ । ମୋତେ ନିଦ୍ରା ବଳ ତୁମ୍ଭ ।
 ତୋହର ଦୟା ଯେବେ ହୋନ୍ତା । ଏ କିପା ଗ୍ରାମରେ ରହନ୍ତା ।
 ତୁମ୍ଭତ ମୋତେ ବାନ୍ଧିଅଛୁ । ସବୁ ପ୍ରକୃତି ଯେ ହୋଇଛୁ ।
 ତୋ ବିନୁ ଏ ଦେହରେ କେହୁ । ନାହାନ୍ତି ବାରେ ମୁଁ ଜାଣିବି ।
 ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହେଲି । ରକତ ମାଂସ ହାତ କଲି ।
 ଏ ତିନିରୁ ମୁଁ ସବୁଜାତ । ଏ ତିନି ସବୁଦିନେ ହେଉ ।
 ଏ ତିନି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମରନ୍ତି । ତିନି ଭୁବନ ହୋଇଛନ୍ତି ।
 ଏହି ତିନିରୁ କେ ମରଇ । ଏହା ଜାଣନ୍ତା କେହୁ ନାହିଁ ।
 ତୁମ୍ଭ ସୁଦୟା ଯାରେ କରୁ । ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ତାକୁ ତାରୁ ।
 ନୋହୁଲେ ଚିତ୍ତ ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ସେ ମରଇ ।
 ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ଏକ କଲେ । ସେ ପିଣ୍ଡ ନାଶ ନୋହେ ଭଲେ ।
 ପାପରେ ଯେହୁ ଜାତ ହେଲା । ପୁଣ୍ୟଟି ଜଗତେ ଘୋଷିଲା ।
 ପାପକୁ ବେଗେ ଅଶ୍ରେକର । ପୁଣ୍ୟକୁ ଘେନି ସଙ୍ଗତର ।
 ଏ ଦୁଇ ଏକ ବୋଲି ମୁହିଁ । ନ ଜାଣି ତୋର ମାୟାହୋଇ ।

ଏ ଦୁର ଏକ ମନେ ଲେ । ତୋତେ ମୁଁ ଶୁଣି ନାଶ ହେଲି ।
 ତୋହର ଦୟା ଯେବେ ହେବ । ଏ ଦୁର ଏକ ଯେ କରବ ।
 ନୋହୁଲେ କେବେ ସଙ୍ଗ ନାହିଁ । ଭିଳାଭିଳ କର ସରବ ।
 ଭିଳାଭିଳଟି କରେ ଏହୁ । ତୋତେ ପାଇବି ଅବା କାହୁଁ ।
 ଯେବେ ସୁଦୟା ହୁଏ କର । କିଛି ନ ମାଗଇ ପ ମର ।
 ରଖିଲେ ରଖ ମୁଁ ଜାଣି । ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟତୀତ କେ ଅଛଇ ।
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶରୀର ପାଇଲି । ଏହାକୁ ଏହୁ ନ ଚିହ୍ନିଲି ।
 ଏହାକୁ ଏହୁ ଯେ ଚିହ୍ନିଲେ । ଏ ଦେହ ରହନ୍ତା ଯେ ଭଲେ ।
 ଏହାକୁ ଏହୁ ନ ଚିହ୍ନଇ । ଖୋଜିଲେ ପାଇବଟି କାହୁଁ ।
 କାଷ୍ଠ ପାଷାଣ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷରେ । ଖେଳିଲେ ନାହିଁଟି ତହିଁରେ ।
 ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନରେ ନାହିଁ । ଖର୍ଚ୍ଚ ବ୍ରତରେ ସେହୁ କାହୁଁ ।
 ଜଳ ଅହାର ନାହିଁ ଜାଣ । ଶୀର ପବନ କାହୁଁ ପୁଣି ।
 ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ପଶି ଉଡୁ । ତୋତେ ପାଇବି କାହୁଁ ସେହୁ ।
 ଭଲରୁ ହୋଇ ଉତ୍ତମାୟ । ବଚନ କାହାକୁ ନ କହୁ ।
 ସେହୁଟି ଅନଙ୍ଗ ଅଟଇ । ତୋତେ ପାଇବି ଅବା କାହୁଁ ।
 ଏ ତୋ ବିଚିତ୍ର ମାୟା କଲ୍ । ନାନା କର୍ମରେ ଭୁଲଇଲ୍ ।
 ତେଣୁଟି ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇଲେ । ନାନାଦି ଦେବତା ପୂଜିଲେ ।
 ତେଣୁ ହୋଇଲେ ଅଲ୍ୟାପୁଷ୍ପ । ତୋତେ ନ ସେବି ଗଲିନାଶ ।
 ମୁଁ ଏବେ କଥାଏ ମାଗୁଛି । ଦିଅ ବା ନ ଦିଅ କହୁଛି ।
 ଦୟାଟି ମୋରେ ଯେବେ ଥୁବ । ଭବତ ଯେ ଗ ମୋତେ ଦେବ ।
 ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗଇ । ନ ଦେଲେ ବେଗେ ନାଯୋଇ ।
 ସ୍ଵପାରେ ଏହୁ କିମ୍ପା ଥୁବ । ନାନା କଷ୍ଟଟି ସେ ପାଇବ ।
 ଏ ଯେତେବ ପ୍ରକୃତିମାନେ । କଷ୍ଟ ଦିଅନ୍ତି ଅନୁକୃତି ।
 ଏହାଙ୍କ ଦାଉ କେ ସହୁବ । ଦେହ ଶୁଣିଲେ ସବ ଯିବ ।
 କହଇ ଅରପିତ ଦାସ । ହେ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ମାୟା ଦାସ ।

ସୁଜନ ଜନମାନେ ଶୁଣ । ମୋ ଦୋଷ ନ ଦେଖିବ ପୁଣି ।
 ଏ ମହାମଣ୍ଡଳେ ଭ୍ରମିଲି । ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେବି ନ ପାରିଲି ।
 ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ଭାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
 ନାମ ଏକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ଵାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ଦେବଦେବ ଚରଣନାଥ । ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟତୀତ ଏହି ମନ ।
 ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ନ ସେବଇ । ହେ ଦେବଦେବ ଭବଗ୍ରାସ୍ତୁ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଜଟେନ୍ଦ୍ର । ହେ ଦେବଦେବ ଜଗତ୍ପତି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ବ୍ରହ୍ମାଣିବ । ହେ ଦେବଦେବ ସର୍ବ ଦେବ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ବିଷ୍ଣୁ ତୁମ୍ଭ । ତୋହର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଶୂନ୍ୟନାଥ । ତୋର ଶରୀର ଏ ଜଗତ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଶୂନ୍ୟଦେହୀ । ସକଳ ଘଟେ ଅଛି ରହି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ମହାପତି । ଜିନିଷକୈନେ ତୋର ସ୍ଥିତି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ମହାଧର । ପୂର୍ବ ରହିଛି ପରପର ।
 ହେ ଦେବଦେବ ତୋ ମହିମା । ବେଦି ନ ଜାଣେ ତୋର ସୀମା ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଅନ୍ତର୍ଧାମୀ । ସବୁର ମନ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଭଗବାନ । ଜଳରୂପରେ ତୋ ଭିତ୍ତି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଦାଶରଥୀ । ପବନ ରୂପେ ତୋର ସ୍ଥିତି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ନାଗସୁଣି । ଅଗ୍ନି ରୂପରେ ତୋ ଭିତ୍ତି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ତୁମ୍ଭ । କାଳରୂପରେ ନାଶ ମହା ।
 ହେ ଦେବଦେବ ନିରଞ୍ଜନ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ରୂପରେ ତୋ ପାଳନ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ମୃତ୍ୟୁକାଳ । ନାଶ କରୁନା ତୁ ସକଳ ।
 ହେ ଦେବଦେବ କଳ୍ପଦ୍ରୁମ । ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ତୋ ଅଶ୍ରମ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ହୃଷୀକେଶ । ସ୍ଵର୍ଗ ନରକେ ତୋର ବାସ ।

ହେ ଦେବଦେବ ଘନଶ୍ୟାମ । ଧର୍ମ ଅଧର୍ମେ ତୋ ବିଶ୍ରାମ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ନିରାକାର । ସ୍ଵର ଅସ୍ଵରେ ତୋ ବିହାର ।
 ହେ ଦେବଦେବ ସର୍ବ ଭୁକ୍ତ । ତୋ ବିନ୍ଦୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ କେହି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଶେଳ ଭୋର । ଅନେକ ରୂପ ତୋ ଶରୀର ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଜୀବ ଭୁକ୍ତ । ସର୍ବ ଘଟରେ ପୂର୍ବ ରହି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ତୁ ପରମ । ସର୍ବ ଘଟରେ ତୋ ବିଶ୍ରାମ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ । ହେ ଦେବଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ବ୍ରହ୍ମ ଭୁକ୍ତ । ତୋଠାରୁ ସର୍ବେ ପଡ଼ି ପାଇ ।
 ଛପନକୋଟି ଜୀବ ଯେତେ । ତୋହୁ ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତେ ।
 ଉଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଯେ ଭୁକ୍ତ ହୋଇ । ତଳ ନିତଳ ତୋର ଦେହୀ ।
 ଏ ସପ୍ତପୁର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ । ପୂର୍ବରୁ ଜୀବ ଅଜୀବରେ ।
 ତୋହର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ । ଅଜ୍ୟୋତି ଅବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଭୁକ୍ତ ।
 ହେ ଦେବ ପୁରାଣପୁରୁଷ । ତୋହର ମହିମା ଅଶେଷ ।
 ବଚନ କଷଣ ନ ସହି । ରୂପ ଯେ ଧରୁ ଭାବଗ୍ରାସ୍ତ ।
 ନୋହିଲେ ରୂପ ନାହିଁ ତୋର । ମହାଶୂନ୍ୟରେ ତୋ ବିହାର ।
 ହେ ଦେବ ସବୁର ପୁରୁଷ । ତୋତେ ନ ସେହି ଭଲ ନାଶ ।
 ହେ ଦେବ ଶରଣ ସୋଦର । ଅନ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ ମୋର ।
 ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୟାଶୀଳ ଭୁକ୍ତ । ନିର୍ଦ୍ଦୟ ହେଲୁ ଭାବଗ୍ରାସ୍ତ ।
 ହେ ପ୍ରଭୁ ପତିତପାବନ । ତାରିଲେ ତାର ତୁ ବନ୍ଦନ ।
 ନୋହିଲେ ଦେହ ଗୁଡ଼ିଯାଅ । ଶୂନ୍ୟରେ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ରହ ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଶୁଣି ଭୁକ୍ତ । ଏ ଦେବେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।
 ଏ ଦେହ ଗୁଡ଼ି ମୁହିଁ ଯିବି । ତୋ ଦେହେ ଯାଇ ସମ୍ଭାବିବି ।
 ଏ ଦେହେ ଅଜ୍ଞାନ ମୁଁ ହୋଇ । ତୋତେ ଯେ ଚିନ୍ତି ନ ପାରଇ ।
 ଏହି ଦେହରୁ ମୁହିଁ ଗଲେ । ତୋ ଅଙ୍ଗେ ମିଶିବି କଲେ ।
 ଏ ଦେହେ କିଛି ନ ଜାଣିଲି । ପାପ ପୁଣ୍ୟରେ ଘାଣ୍ଟି ହେଲି ।

ହେ ଦେବଦେବ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ । କଥାଏ ମାଗୁଅଛୁ ପୁଣି ।
 ହେ ଦେବଦେବ ଭକ୍ତି ଦଥ । ନୋହୁଲେ ଦେହ ଛାଡ଼ିଯାଅ ।
 ଏ ମହାମଣ୍ଡଳରେ ମୁହଁ । ଭ୍ରମୁ ଯେ ଥିବି କାହୁଁପାଇଁ ।
 ଏ ମହାମଣ୍ଡଳେ ନ ଥିବି । ଅସଫୁ ବ୍ରହ୍ମରେ ମିଶିବି ।
 ଏହି ଦୟା ତୁ ମୋତେ କର । ଜଣାଉଅଛୁ ବାରମ୍ବାର ।
 କହଇ ଅବସିତ ଦାସ । ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ରସ ।
 ସୁଜନ ଜନମାନେ ଶୁଣ । ଏତେ ରୂପରେ ମୋ ଭ୍ରମଣ ।
 ଅନ୍ତ ଏଣିକି କି କରବ । ସେ କଥା ଜାଣେ ବାସୁଦେବ ।
 ଶଣ୍ଡିତରେ ମୁହଁ ରହି । ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କହି ।

ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ମନ-ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
 ନାମ ଦ୍ରା.ଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ । ୧୨ ।

ଏତେକଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି । କିସ ମାରିବି ତୋତେ ମୁହିଁ ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ । ସବୁର ମନ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣି ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଭଗବାନ । ଭକ୍ତ ଯୋଗ କର ଦାନ ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ବାସୁଦେବ । ଭକ୍ତ ଯୋଗ ମୋତେ ଦେବ ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ତୁ ଶୁଣ । ଭକ୍ତ ମାଗୁଛି ପାମର ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ ତୁହି । ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦିଅ କହି ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁ ଶୁଣ । ଭକ୍ତ ମାଗୁଅଛୁ ପୁଣି ।
 ଏହେ ଚୈତନ୍ୟ ଜଗଦ୍ଭକ୍ତ । ଭକ୍ତ ଦିଅ ତୁହି ଦାତା ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ସର୍ବଦେହୀ । ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦିଅ କହି ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ କଳାହଂସ । ଭକ୍ତ ମାଗୁଅଛୁ ଘନ ।
 ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ରଘୁନାଥ । ଭକ୍ତ ମାଗୁଅଛୁ ନିଧନ ॥

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଚକ୍ରଧର	। ଭବତ ମାଗୁଛି ନିବର ।
ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ହୃଷୀକେଶ	। ଭବତ ଦିଅ ପୀତବାସ ।
ଅହେ ମନ୍ତ୍ରମା ମହାବାହୁ	। ଭବତ ଯୋଗ ଅଙ୍କ ଦେବ ।
ଅହେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ଠାକୁର	। ଭବତ ମାଗୁଛି ପାମର ।
ଅହେ ହେ ଅନନ୍ତ ଶୟନ	। ଭବତ ଯୋଗ ଦିଅ ପୁଣି ।
ଅହେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଦାନୀ	। ଭବତ ଯୋଗ ଦେବ ସ୍ୱାମୀ ।
ଅହେ ହେ ଅନନ୍ତ ମୁରତି	। ଭବତ ଦିଅ ପ୍ରାଣପତି ।
ତୁମ୍ଭ ଭବତଯୋଗ ଧର	। ସକଳ ଘଟେ ଅଛୁ ପୁର ।
ତୋ ବିନୁ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି	। ବ୍ରହ୍ମା ଶିବହିଁ ଭ୍ରମିହୋନ୍ତି ।
ଅଉ କେ ଜାଣିବ ସଂସାରେ	। ଏ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ।
ନାନା ଭଗାୟମାନ କଲେ	। ତୋର ଭବତ ନ ଜାଣିଲେ ।
ଭବତ ଗୁପ୍ତତେ ରହୁଛି	। ତୋ ମାୟା ଘୋଟି ଯେ ମାରୁଛି ।
ତୋହର ନିଜ ଧର୍ମ ତୁମ୍ଭ	। କାହାକୁ ନ ଦେଖିଟି କହୁ ।
ସ୍ୱଭାବେ ଦୁର୍ଗମ ଭଜନ	। ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣି ।
ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗର	। ଭବତଯୋଗ ଦିଅ କହୁ ।
ଭବତଯୋଗ ତୋତେ ଦେବୁ	। ଯେତବ ତୁ ସଂସାରୁ ତରୁ ।
ନୋହଲେ କେତେ ଗତି ନାହିଁ	। ସଂସାରେ ଥିବୁ କାହିଁପାଇଁ ।
ରଖିଲେ ଭକ୍ତ ମୋତେ ଦିଅ	। ନୋହଲେ ଦେହ ଶୁଦ୍ଧଯାଅ ।
ମୋହର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ	। ଦିଅ ବା ନ ଦିଅଟି କହୁ ।
ଏ ମନ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳେ ଭ୍ରମିଲି	। ତୋର ମାୟାକୁ ସହ୍ୟ କଲି ।
ଏ ମାୟା ବେଗେ ଦୂରକର	। ଜଣାଉଅଛି ମୁଁ ଶୁନ୍ଦର ।
ଖଣ୍ଡିତରୁ ବେଗେ ନିଅ	। ଭବତ ଯୋଗ ମୋତେ ଦିଅ ।
ଏ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗର	। ଏକାନ୍ତେ ଭଜୁଥୁବି ମୁହିଁ ।
ତୁମ୍ଭର ନାମ ସଙ୍ଗେ ଘେନି	। ଭବତ ସାଧୁଥୁବି ପୁଣି ।
ଏହି ଦୟା ଯେ ତୁମ୍ଭେ କର	। ଯୁଧା ତୃଷାକୁ ମୋର ମାର ।

କହଇ ଅବସିତ ଦାସ । ମନ୍ଥାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଉପ ।
 ଅହେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣ । ଏ ଗୀତା କଲି ମୁଁ ବଖାଣ ।
 ଏଥୁରେ ଯେତେ ଦୋଷ ମୋର । ତମା କରବେ ଚନ୍ଦ୍ରବର ।
 ଭକତ ଯୋଗରେ ମୋ ଅଶ । ସୁଜନେ ନ ଦେନିବ ଦୋଷ ।
 ଇତି ଶ୍ରୀ ମନ-ଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମନ୍ଥାମଣ୍ଡଳଗୀତା କଥନେ
 ନାମ ହସ୍ତୋଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠାୟ । ୧୩ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭ । ଶୂନ୍ୟା ଦୃଶ୍ୟ ମୋ ନ ଶୁଭଇ ।
 ଶୂନ୍ୟା ଦୃଶ୍ୟ ଯେ ଘୋଷୁଅଛି । ଭୟ କରଇ ଯେ ମାରୁଛି ।
 ହୁଁ ସା ମାୟା ମୋହ ରାଗରେ । ତୁ ଭ୍ରମାଲ୍ଲ ଏ ସଂସାରେ ।
 ତୁମ୍ଭ ଯେ ସତ୍ତ୍ୱ ରଜ ତମ । ଲୋଭ କାମ ଯେ ତୁମ୍ଭ ଭ୍ରମ ।
 ପ ଅମନ ଯେ ତୁମ୍ଭ ଜାଣ । ପରଶ ଫଳୁତ ଯେ ପୁଣ ।
 ଶକ୍ତିର ଯେ ତୁମ୍ଭ ହେଲୁ । ଗୌଷଠି ରୋଗରେ ନାଶିଲୁ ।
 ତୋ ବିନା ଦେହରେ କେ ରହି । ନାଶୁଛି ମୋର ଦୋଷ ନାହିଁ ।
 ସର୍ବ ପ୍ରକୃତି ତୁମ୍ଭେ ହେଲୁ । ସଂସାର ଯାକରେ ଘୋଷିଲୁ ।
 ତୋ ବିନା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ । ଅଛି କେ କହଲି ମୁଁ ତୋରେ ।
 ସପ୍ତ ସମୁଦ୍ର ବୋଲଇଲୁ । ନବଶତ୍ରୁ ମେଘିନୀ ହେଲୁ ।
 ଚକ୍ର ପର୍ବତ ତୁମ୍ଭ ଜାଣ । ବୃଷ ପାଶାଣ ହେଲୁ ପୁଣ ।
 ଖାଲ ଟିକର ନଦୀ ନାଲ । ଏ ତୋର ଶରୀର ସକଳ ।
 କାଟ ପତଙ୍ଗ ତରୁ ତୁଣ । ତୋହର ଶରୀରୁ ଉଥଣ ।
 ଛପନ କୋଟି ଜୀବ ଯେତେ । ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତେ ।
 ପୃଥ୍ୱୀ ଯେ ଅକାଶ ମଣ୍ଡଳ । ତୋହର ଶରୀର ସକଳ ।
 ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ହୋଇ । ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ ହୋଇ ।

ମେଘ ଜନ୍ମର ତୋ ଶରୀରୁ	। ବିଜୁଳି ତେଜ ତୋ ଦେହରୁ ।
ହେ ପ୍ରଭୁ ଜ୍ୟୋତିରୁପ ଧର	। କେତେ ଭଞ୍ଜିରେ ଲୀଳାତୋର ।
ମନ୍ଦ ଯନ୍ତ୍ର ଯେ ତୁମ୍ଭ ହେଲୁ	। ଗୁହ୍ୟ ପୁତ୍ର ଯେ ବୋଲାଇଲୁ ।
ଚଣ୍ଡୀ ଗୁମଣୀ ରୁଚି ପ୍ରେତ	। ତୋର ଶରୀରୁ ସବେ ଜାତ ।
ଏ ସବୁ ତୋର ତହୁଁ ଜାତ	। ଭୂଷଣ ହୋଇଅଛୁ ତୁ ତ ।
ନାନାଦି ପଦ୍ମଫଳ ତୁମ୍ଭ	। ନାନାଦି ଘୋର ତୋର ଦେହ ।
ନାନାଦି ପୁଷ୍ପ ତୁମ୍ଭେ ହେଲୁ	। ନାନାଦି ନାମ ପ୍ରକାଶିଲୁ ।
କାଷ୍ଠରେ ଅଗ୍ନି ରୂପେ ରହି	। ତଳରେ ତେଲରୂପ ତୁମ୍ଭ ।
ଏତା ପୁରୁଷ ସବୁ ହେଲୁ	। କେତେ ରଙ୍ଗରେ ଲୀଳା କଲୁ ।
ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ହେଲୁ ତୁମ୍ଭ	। ଜାତ କରଲୁ ସବୁ ଦେହ ।
ଏ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ	। ତୋ ତହୁଁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ ପରେ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳ ତୁମ୍ଭ	। ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ ହୋଇ ।
ଅକାଶ ମହାଶୂନ୍ୟ ହେଲୁ	। ଏ ଅନ୍ଧକାର ଯେ ଘୋଷିଲୁ ।
ତେଜଶକୋଟି ଦେବ ତୁମ୍ଭ	। ନକ୍ଷତ୍ରଗଣ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ।
ଅନନ୍ତ କୋଟି ସାଧୁ ହେଲୁ	। ପୁରାଣମାନ ତୁମ୍ଭେ କଲୁ ।
ଅକ୍ଷରମାନ ହେଲୁ ତୁମ୍ଭ	। ନକ୍ଷତ୍ରଗଣ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ।
ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତ ଶବଦ	। ଅକ୍ଷର ଲାଗି ତୁ ଯେ ନାଦ ।
ଅକ୍ଷର ଶବଦ ଭିତରେ	। ସେନା ରହିଲୁ ଚରାଚରେ ।
ଅଣଅକ୍ଷରେ ଜାତ ତୁମ୍ଭ	। ନାମ ଅନାମ ତେ ର ଦେହ ।
ସଂସାରେ ଯେତେ ଜାତ କଲୁ	। ସମସ୍ତ ନାମ ତୁମ୍ଭ ଦେଲୁ ।
ଏକ ନାମଟି ଭଲ ଭଲ	। କର ଯେ ଅଛୁ ତୁମ୍ଭ ପୁଣି ।
ସଂସାରେ ଖେଳିବାର ପାଇଁ	। କେତେ ରୂପ ଯେ ଧରୁ ତୁମ୍ଭ ।
ଉପନକୋଟି ଜୀବ ହେଲୁ	। ଭଲ ଭଲ ରୂପ ଧରଲୁ ।
ମେରୁ ଅତି ଯେତେ ପବନ	। ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତ ।
କାବରୁ ଚରୁଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	। ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମସ୍ତେ ।

କଣ୍ଡାକୁ ବ୍ରହ୍ମପାଏ ଜାଣି	। ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ଭିକ୍ଷା	॥
ବାସବ ଅଦି ଯେତେ ଦେବ	। ତୋର ଶରୀରୁ ଏ ସମ୍ଭବ	॥
ଜାଣୁ ବ୍ରହ୍ମପାଏ ତୁମ୍ଭ	। ଜାତ ହୋଇଛୁ ସବୁ ଦେହୀ	॥
ନିଜେ ଚୌଦ କୋଟି ହୋଇ	। ତୋର ଶରୀରୁ ଜାତ ହୋଇ	॥
ଛପନକୋଟି ଜୀବେ ପୁଣି	। ପଡ଼ି ଯେ ଦେଉଛୁ ଅପଣି	॥
ଅପଣେ ପଡ଼ିରୁପ ହୋଇ	। ନିଜରୁ ନିଜେ ନେଉ ତୁମ୍ଭ	॥
ଜୀବକୁ ଜୀବ ଖୁଅନ୍ତୁଛୁ	। ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ସବୁ ମିଛ	॥
ଜୀବକୁ ଜୀବ ହିଁ ସା କରୁ	। ଜୀବକୁ ଜୀବ ଧରି ମାରୁ	॥
ଜୀବକୁ ଜୀବ ଟେପାଇ	। ଏମନ୍ତେ ତୋର ମାୟା ହୋଇ	॥
ହେ ପ୍ରଭୁ ସକଳ ଶରୀରେ	। ପ୍ରଭୁ ରହିଛୁ ପରାପରେ	॥
ଅକାଶ ମଦ୍ଧପାଏ ପୂର	। ଜୀବେ ଅଜାବେ ସମସର	॥
ତେଣୁ ପଡ଼ିବା ଠାବ ନାହିଁ	। ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂର ରହି	॥
ଏମନ୍ତେ କୋଟି ଯେ ରହିଛୁ	। ଉତ୍ତର ପ୍ରଳୟ କରୁଛୁ	॥
ଜାତ ହୋଇଛୁ ତୁମ୍ଭ ପୁଣି	। ମଲେ ମରୁଛୁ ଯେ ଅପଣି	॥
ତୋ ମାୟା କେନ୍ଦ୍ର ନ ଜାଣନ୍ତି	। ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ କଲେ ଭାତି	॥
ଏବେ କିହିତେ ଦୟା କର	। ସକଳ ଶରୀରୁ ବାହାର	॥
ସକଳ ସମାନ ଦେଖିବି	। ଭକ୍ତ ଯୋଗ ସାଧୁଧର	॥
ଏହି ସୁଦୟା ମୋତେ କର	। ଅନ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ ମୋର	॥
କହିଲ ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ	। ଦୋଷ ନ ଧରି ପୀତବାସ	॥
ସୁଜନଜନଙ୍କ ପୟରେ	। ଦୋଷ ମୁଁ ମାଗେ ନିରନ୍ତରେ	॥
ସୁଜନେ ଏହି ରସେ ରସ	। ନ ଥିବ କାଳ ଦଣ୍ଡ ପାଶ	॥

ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ଭାବେ ମଦ୍ଧମଶ୍ରୁତ ଗୀତା କଥନେ

ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ । ୧୫ ।

ପଞ୍ଚଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଅପେ ତୁମ୍ଭ । ଦୁଃଖ ସୁଖରେ ଘାଣ୍ଟି ହୋଇ ।
 ନାନାଦି ସ୍ତୋତ୍ର ତୁମ୍ଭ କରୁ । ନାନାଦି କଷ୍ଟ ଦେଇ ମାରୁ ।
 ନାନାଦି ଜୀବଜନ୍ତୁ ହେଉ । ନିଜକୁ ନିଜେ ଧରି ଖାଉ ।
 ନିଜକୁ ନିଜେ ଯେ ଖାଉଛି । ପାପ ପୁଣ୍ୟହିଁ ସବୁ ମିଛ ।
 ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ତୋର ନାହିଁ । ଶୁଭ ଅଶୁଭ ତୋର କାହିଁ ।
 ସ୍ବର୍ଗ ନରକ ନାହିଁ ପୁଣ୍ୟ । ମିଛ ସତହିଁ ନାହିଁ ଜାଣି ।
 ନିଜକୁ ନିଜେ ଧରି ହେଲୁ । ନିଜକୁ ନିଜେ ନାଶ କଲୁ ।
 ଅପକୁ ଅପେ ପିତା ମାତା । ଅପକୁ ଅପେ ତୁ କରତା ।
 ଅପକୁ ଅପେ ବନ୍ଧା ହେଉ । ଅପକୁ ଅପେ ଖଟିଥାଉ ।
 ଅପକୁ ଅପେ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧି । ଅପକୁ ଅପେ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି ।
 ଅପକୁ ଅପେ ଦେବଶୁର । ଅପକୁ ଅପେ କନ୍ୟା ବର ।
 ଅପକୁ ଅପେ ଶଳା ମାର୍ଦ୍ଦି । ଅପକୁ ଅପେ ଶାଶୁ ହୋଇ ।
 ଅପକୁ ଅପେ ଭାଇବୋହୁ । କେତେ ଭଙ୍ଗିରେ ରହିଥାଉ ।
 ଅପକୁ ଅପେ ଗୁଳକାଣ୍ଡ । ଅପକୁ ଅପେ କାଟୁ ମୁଣ୍ଡ ।
 ଅପକୁ ଅପେ ମହାବୀର । ଅପକୁ ଅପେ ତୁ କିବର ।
 ଅପକୁ ଅପେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ । ଖଟି ଯେ ଥାଉ ତୋର ପାଶ ।
 ଅପକୁ ଅପେ ସୁଧା ତୃଷା । ଅପକୁ ଅପେ ତୋ ଭରସା ।
 ଅପକୁ ଅପେ ନିନ୍ଦା ବସୁ । ଗୌରବେ ଭଗ ତୋର ଦେହ ।
 ସାତଶ ବାସୁରା ଯେ ନାଡ଼ି । ଅପକୁ ଅପେ ଥାଉ ଜଡ଼ ।
 ଅପକୁ ଅପେ ଶିବ ଚର୍ମ । ରକ୍ତ ମାର୍ଦ୍ଦିସ ହାଡ଼ ଜାଣି ।
 ଅପକୁ ଅପେ ଶେରୀ ହେଲୁ । କଷ୍ଟ ପାଇଣ ପୁଣି ମଲ୍ଲ ।
 ଅପେ ମରୁଛୁ ଜୀବଅଛୁ । ଅପେ ଦେଖିଣ ଶୁଣୁଅଛୁ ।
 ଅପେ ବାସନା ଅପେ ଖାଉ । ଅପେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବିଷ୍ଣୁ ହେଉ ।
 ଅପେ ଅକାଶ ରୂପ ହୋଇ । ଅକାଶର ଯେ ଘୋଷିଥାଉ ।

ଅଥେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହେଲୁ । ଶବ ଦବସ ତୁ ହୋଇଲୁ ।
 ଅପକୁ ଅଥେ ଚନ୍ଦ୍ର ରହ । ତେବେ ସଂସାରେ ସୁଖ ପାଅ ।
 ଅପକୁ ଅଥେ ଚନ୍ଦ୍ର ରହ । କେବେହେଁ ନ ଯାଉ ଏ ଦେହ ।
 ଅପକୁ ଅଥେ ଦୟାବର । ଲୀଳା ଦେଖିବୁ ଯେ ତୋହର ।
 ସବ ଶରୀରେ ମୁଁ ଅଛଇ । ଏହା ଜାଣିବୁ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭ ।
 କି ରୂପେ ଲୀଳା ତୁ କରୁଛୁ । ଜଗତ କି ରୂପେ ଘୋଷିଛୁ ।
 ଏହା ଦେଖିବ ମୁହିଁ ଘ୍ରୀନ । ଭକତ ଯେଉଁ ଦିଅ ପୁଣି ।
 ଏ ବିନ୍ଦୁ ଅନ୍ୟ ନ ମାଗଇ । ଭୋ ପ୍ରଭୁ କର ମୋତେ ହାତୁ ।
 ଏ ମନ୍ଥମଣ୍ଡଳ ତୋ ଲୀଳା । କେମନ୍ତେ କରୁଅଛ ଖେଳା ।
 ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମୋ ଆଶ । କହଇ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ଭାଦେ ମନ୍ଥମଣ୍ଡଳଗୀତା ଚ୍ୟେନେ

ନାମ ପଞ୍ଚଦଶୋଧ୍ୟାୟଃ । ୧୫ ।

ଷୋଡ଼ଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି । ଚୈତନ୍ୟ ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।
 ତୁ ଯାହା କହୁଲୁ ହୋ ସତ୍ୟ । ଏ ମୋର ମାୟା ବିମୋହିତ ।
 ମାୟାକୁ ସତ୍ୟ ତୁ ମଣିଲୁ । ତୁ ମୋତେ ଚନ୍ଦ୍ର ନ ପାରିଲୁ ।
 ତୁ ମୋର ଜୀବଅସ୍ତ୍ରା ହୋଇ । ମୋର ସଙ୍ଗତେ ତୁମ୍ଭ ରହ ।
 କିପାଁ ତୁ ମୋତେ ପାଶୋଇଲୁ । ନାମହିଁ ମୋର ଗୁଡ଼ିଦେଲୁ ।
 ତେଣୁ ମୁଁ ତୋତେ ମାୟାକଲି । ନାନା କର୍ମରେ ଭୁଲାଇଲି ।
 ଯେଣୁ ମାୟାରେ ତୁ ଭ୍ରମିଲୁ । ତେଣୁ ତୁ ଚନ୍ଦ୍ର ନ ପାରିଲୁ ।
 ଏବେ ମୁଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ । ନାମକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁଷ୍ଠାନ ।
 ମାତା ପିତା ସଙ୍ଗମକାଳେ । ରଜ ବାର୍ଦ୍ଧ ଏକଦବଳେ ।
 ସେକାଳେ ତୋତେ କହୁଥିଲି । ନାମ ତୁ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋ ବୋଇଲି ।
 ତୋତେ ମୁଁ ନାମ ଦାସା ଦେଇ । ଶୂନ୍ୟରେ ମୁହିଁ ରୁଦ୍ଧ ରହି ।

ଗର୍ଭେ ରହୁଲ୍ଲ ବିଶମାସ	। ନାମରେ ଥିଲ୍ଲ ତୋ ବିଶ୍ୱାସ ।
ପୃଥ୍ୱୀରେ ପଡ଼ି ପାଶୋରୁଲ୍ଲ	। ହସ ବୋହୁଟିବ ଦିନ ନେଲ୍ଲ ।
ଏବେ ତୁ ସେହି ନାମ ଚିନ୍ତ	। ମୋ ନାମେ ସକଳ ଅସୃତ୍ ।
ଏହି ଦେହରେ ତୁ ରହୁଲ୍ଲ	। ତୋ ନିଜ ନାମ ପାଶୋରୁଲ୍ଲ ।
ପ୍ରକୃତିଗଣ ସଙ୍ଗେ ରହି	। ଭ୍ରମିଲ୍ଲ ମାୟାମତ୍ତ ହୋଇ ।
ଏହାଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ତୁ ନ ଜାଣି	। ଦେହକୁ ସତ୍ୟପ୍ରାୟ ମଣି ।
ଏ ଦେହ ଶଶିକେଟି ଯିବ	। ନାମେ ନିରାଶ ଯେତେବ ହେବ ।
ନାମକୁ ନିତ୍ୟେ ସେବା କର	। ଏ ଦେହ ରହିବ ନିକର ।
ନୋହୁଲ୍ଲେ ଏ ଦେହ ନ ରହି	। ନାମ ଶୁଦ୍ଧିଲ୍ଲେ ପ୍ରାଣ ଯା'ଇ ।
ନାମକୁ ହୃଦେ ଲୟ କର	। ତେବେ ହୋଇବୁ ଅଜ୍ଞାନର ।
ଯେ ନାମ ମାତା ଗର୍ଭେ ଥାଇ	। ସେ ନାମ ଚିନ୍ତା କର ତୁହି ।
ସଂସାରେ ଯେତେ ନାମ ଜାଣ	। ସେ ନାମ ଚିନ୍ତା ତୁ ପୁଣି ।
କେତେ ପିତା ମୋ ଅଟନ୍ତି	। କେତେ ନାମଟି ଦେଇଛନ୍ତି ।
ସେ ନାମ ନ ଚିନ୍ତା ତୁହି	। ନିଜ ନାମକୁ ଭାବ କହି ।
ନିଜ ନାମ ନ ଜାଣି ମର	। ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ଏ ସଂସାରେ ।
ସେ ନାମ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି	। ଯେତେ ସଂସାରେ ଦେହ ବହି ।
ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବଳ	। ସେ ନାମ ଗୁପ୍ତରେ ରହିଛି ।
ସେ ନାମ ମୁହିଁ ଜାଣିଥିଲ୍ଲ	। କେବଳବନ୍ତେ ଘୋଷିଲ୍ଲ ।
ସେ ନାମ ଶୁଦ୍ଧ ପାଇଲେ	। ଅମର ହୋଇଣ ରହିଲେ ।
ସେ ନାମ ବାସନା ପାଇ	। ଶୟ ବୁଦ୍ଧିଟି ତାର ନାହିଁ ।
ସେ ନାମ ବାସନା ଜାଣିଛି	। ପୃଥ୍ୱୀବାସୀର ଶିରେ ଅଛି ।
ସେ ନାମ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜାଣି	। ରାତି ଦିବସ କଲେ ପୁଣି ।
ସେ ନାମ ବ୍ରହ୍ମାହିଁ ଜାଣନ୍ତି	। ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ସେ କରନ୍ତି ।
ସେ ନାମ ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ଜାଣନ୍ତି	। ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ସେ ଗ୍ରାହନ୍ତି ।
ସେ ନାମ ଶିଶୁର ଜାଣିଲେ	। ସକଳ ପୃଷ୍ଠି ସଂହାରିଲେ ।

ସେ ନାମ ଯମ ଯେ ଜାଣଇ	। ସକଳ ଘଟେ ପୁରୁଷାର	।
ସେ ନାମ ଅଗ୍ନି ଜାଣିଛନ୍ତି	। ସକଳ ଘଟେ ପୁରୁଷନ୍ତି	।
ସେ ନାମ ପବନ ଜାଣଇ	। ସେ ସବୁ ଘଟେ ପୁରୁଷନ୍ତି	।
ସେ ନାମ ପୃଥିବୀ ଜାଣିଛୁ	। ସକଳ ଭାବ ସେ ପଦ୍ମଛୁ	॥
ସେ ନାମ ଜୀବନଶା ଜାଣି	। ଶୁଦ୍ଧ ଦବସ ବ୍ରମେ ପୁଣି	।
ସେ ନାମ ମୁହିଁ ଆଶ୍ରୟ କଲି	। ସବୁଦା ଘଟକୁ ଧରିଲି	।
ସବୁ ଘଟରେ ଯେଣୁ ମୁହିଁ	। ତେଣୁ ବିଜ୍ଞାନ ମୋର ଦେଖା	।
କୃପା ଅଜ୍ଞାନ ମୁହିଁ ପୁଣି	। ଏବେ କହୁବା ତାହା ଶୁଣ	।
ମୁଁ ଯେବେ ଅଜ୍ଞାନ ନୁହନ୍ତି	। ସଂସାରେ କି ଲାଳା କରନ୍ତି	॥
ସେ ନାମ ଶିବ ଯେ ଜାଣନ୍ତି	। ଅମର ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି	।
ତେଣୁ ଅଜ୍ଞାନ ମୁହିଁ ହେଲି	। ସଂସାର ଖେଳ ଲାଗାଇଲି	॥
ସେ ନାମ ବାହ୍ୟାନ୍ତେ ଘୋଷିଛୁ	। ସେହି ନାମକୁ ଭାବୁଅଛୁ	।
ନାମ ଜଳ ସ୍ଥଳ ଅନଳ	। କେହି ନ ପାନ୍ତି ତାର ଚୁଳ	॥
ସେହି ନାମକୁ ମୁଁ ଭାବଇ	। କ୍ଷୟ ବୃଦ୍ଧିଟି ମୋର ନାହିଁ	।
ଜଳରେ କେବେ ନ ରୁଡ଼ଇ	। ଆଇ ନ ଥାଇ ନ ଦିଶଇ	॥
ଶୁଖଇ ନାହିଁ ମୁହିଁ ଜାଣି	। ଖଡ଼ରେ ନ ଛିଡ଼ଇ ପୁଣି	॥
ଅନଳେ କେବେ ନ ପୋଡ଼ଇ	। ପବନେ କେବେ ନ ଉଡ଼ଇ	॥
ସଂସାର ଖେଳ ପାଇ ମୁହିଁ	। ଉପୁଡ଼ି ପ୍ରଳୟ କରଇ	॥
ଏବେ ତୁ ସେହି ନାମ ଧର	। ସଂସାରେ ହୋଇରୁ ଅମର	।
ଅତ୍ତ କାହାକୁ ଭୟ ନାହିଁ	। ସେ ନାମ ଭାବିଲି ମୁହିଁ	॥
ସେ ନାମ ସବୁ ଭାବେ ଅଛି	। ଭବଭୟ ଯେ ନାହିଁ କିଛି	।
ସବୁ ସମାନ ଦେଖ ଚିତ୍ତେ	। ମୁହିଁଟି ଅଛି ସବୁ ଭୂତେ	।
ଏବେ ତୁ ସେହି ନାମେ ରସ	। ନମଇ ଅବସିତ ଦାସ	।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନବୈବର୍ତ୍ତ୍ୟ ସମ୍ଭାଷଣେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
ନାମ ଷୋଡ଼ଶୋଧ୍ୟାୟଃ । ୧୭ ।

ମହାବଳ ଅଭାଷ

ହେ ମନ ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ । ଶତ୍ରୁବିକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ ପୁଣି ।
 ଏକାନ୍ତ ହୋଇଣ ରହୁ । ସେ ନାମ ଶକ୍ତି ନ ଗୁଡ଼ରୁ ।
 ସେ ନାମ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବ । ଯେଣେ ଶୁଣିଲେ ତେଣେ ଥୁବ ।
 ସର୍ବ ଘଟରେ ନାମ ଦେଖ । ତେବେ ପାଇବୁ ମହାସୁଖ ।
 ସେ ନାମ ଦୟା ଯାକୁ କରେ । କ୍ଷୁଧା ତୃଷ୍ଣାହିଁ ରହେ ଦୂରେ ।
 ଶର ବରଷା ଶୀତ ଯେହୁ । ତୋତେ ନ କାଟିବେଟି କେହୁ ।
 ଗୌଷ୍ଠି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେହୁ ନାମ । ଦୟା କେବେ ସେହୁ ଜଣ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ୟାଧିହିଁ ନ କରବ । ଦେହ ତୋ କଥା ହୋଇଥିବ ।
 ନିଦ୍ରା ଭୟଟି ତୋ ଶରୀର । ତୋ ଦେହୁଁ ହୋଇବେଟି ଦୂର ।
 ରାହ ଦିବସ ନ ଜାଣିବୁ । ଯାହା ପାଶୁଲେ ତୁ ପାଇବୁ ।
 ତୋତେଟି ନ ଦେଖିବେ କେହୁ । ତୁହୁ ଦେଖିବୁ ସର୍ବ ଦେହୀ ।
 ପବନ ଯେମନ୍ତ ବହୁଛି । ତୋ ରୂପ ନ ଦିଶିବ କିଛି ।
 ତୁହୁଟି ସେହୁରୂପ ହେବୁ । ଯେବେ ତୁ ଯେ ରୂପ ଚିନ୍ତିବୁ ।
 ବାଳକ ରୂପକୁ ପାଶୁଲେ । ବାଳକ ରୂପ ହେବୁ ଭଲେ ।
 ବୃଦ୍ଧ ରୂପକୁ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ । ବୃଦ୍ଧରୂପ ହୋଇବୁ ତେବେ ।
 ନବଯୁବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ । ସେ ରୂପ ହୋଇବୁ ତୁ ତେବେ ।
 ସେ ନାମ ଜାଣିଥିଲେ ତୁହୁ । ଯେତେ ରୂପ ପାଶୁଲେ ହୋଇ ।
 ସେ ନାମ ଏମନ୍ତ ମହାମା । କିସ କହିବି ତାର ସୀମା ।
 ସେ ନାମେ ଭକ୍ତଟି କର । ଯେବେ ରଖିବୁ ଏ ଶ୍ରେୟ ।
 ଭକ୍ତ ଯେବେ ତୁ କହିବୁ । ତୋତେ କହିବି ମୁଁ ସବୁ ।
 ଦେଖ ଅକାଶ ଶୂନ୍ୟ ଥାଇ । ସେ ଭାବେ ବହୁ ମୁଁ କହିବି ।
 ଦେଖ ଏ ଦୂରୀ ଘୋଷିଅଛି । ତୋତେ ହେଁ କାହିଁ ନ ଗୁଡ଼ୁଛି ।
 ତୁହୁଟି ସେହୁଭାବେ ରହ । ତେବେ ରହିବ ପିନା ଦେହ ।
 ଦେଖ ଏ ପବନ ବହୁଛି । ସକଳ ସମାନ ଦେଖୁଛି ।

ତୁମ୍ଭଟି ସମାନ ଦେଖିବୁ	। ଭବୁତ ପ୍ରଳୟ ନୋହୁବୁ	।
ଦେଖ ଏ ଅଗ୍ନି ସର୍ବ ଖାର	। ପାପ ପୁଣ୍ୟହିଁ ତାର ନାହିଁ	।
ତୁମ୍ଭଟି ଏହି ଭାବ ଧର	। ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ନାହିଁ ଭର	।
ଜଳ ଯେତେକ ସମ ଦେଖିବୁ	। ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ନ ମାନିବୁ	।
ଦେଖ ପୃଥିବୀ ରହୁଅଛି	। ସକଳ ସମାନ ଦେଖୁଛି	।
ତୁମ୍ଭ ସେ ଭାବ ହୃଦେ ଧର	। ସକଳ ସହ ସମ କର	।
ମହାଟି ସର୍ବରୂପେ ଥାଇ	। ପର ଅପର ନ ଜାଣଇ	।
ମୁହଁଟି ଜଗତେ ଘୋଟିଛି	। ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ନ ଜାଣୁଛି	।
ତୁମ୍ଭଟି ସମାନ ଦେଖିବୁ	। ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ନ ଚିଣିବୁ	।
ସଂସାରେ ଖେଳଘର କଲି	। ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ବିରୁଦ୍ଧେଲି	।
ନୋହୁଲେ ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ	। ତୁ ଏବେ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ	।
ଭକତିଭାବ ଶୁଣ ଏହି	। ତୋତେ ମୁଁ ଫେଡ଼ି କହିଲୁଛି	।
ଏ ଭାବ ଯେହୁ ନ ଜାଣଇ	। ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁରେ ଘାଣ୍ଟି ହୋଇ	।
ଧ୍ୟାନସୁତରେ ଜ୍ଞେଷ୍ଠ ଥାଇ	। ସେ ଭାବ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି	।
କେ ଅବା ଔର୍ଥ କରଯାନ୍ତି	। କେ ଅବା ଦେବତା ପୂଜନ୍ତି	।
କେ ଅବା ନାନା ଯୋଗ କର	। ମରନ୍ତି ସେ ଭାବ ପାଶୋର	।
ଏମନ୍ତେ ନାନାମତେ ଭ୍ରମି	। ତେଣୁ ଅଜ୍ଞାନା ହୋନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ	।
ଏଣୁ ତୁ ସର୍ବ କର୍ମ ସ୍ଥଳ	। ଭକତିଭାବ କର ଦୃଢ଼	।
ଭକତିଭାବେ ତୁ ପଢ଼ିଲେ	। ସକଳ ଦୂର ହେବ ଭଲେ	।
ନିମିଷା ହୋଇଣ ରହୁବୁ	। ଗଞ୍ଜୁ ଦୃଢ଼ ତୁ କରୁବୁ	।
ମନ ଅନନ୍ତ ତାହା ଶୁଣି	। ବୋଲଇ ନିନ୍ତରଲି ଧୃଣି	।
ଏ ଦେହେଁ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ	। ତୋ ଅଙ୍ଗେ ମିଶିବିଟି ମୁହିଁ	।
ଏହି ସୁଦୟା ମୋରେ ହେଉ	। ତୋର ଭକତି ହୃଦେ ଥାଉ	।
ଏ ମହାମଣ୍ଡଳରେ ରହୁ	। କିମ୍ପାଇଁ ଭ୍ରମୁଥିବି ମୁହିଁ	।
ତୁ ଦଃଅବତାର ହେଲୁ	। କେତେ କେତେ ମାର ତାରିଲୁ	।

ଯେତେ ଦିନେଟି ରଖିଥିବ । ତୋ ଭାବ ଅନ୍ତର ନୋହିବ ।
 ଏତେକ ମୁହିଁ ଯେ ମାଗର । ତୋ ନିଜ ନାମ ଦିଅ ବହି ।
 ଅହେ ସୁଜନ ଜନେ ଶୁଣ । ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ଗୁଣ ।
 ଯାହା ତ ଅନୁଭବ ଥିବ । ଏ ଗୀତା ସ ଧୂ ସେ ଦେହବ ।
 ଏ ଗୀତା ଭେଦ ନ ପାରିଲେ । କି ଜ୍ଞାନ ଲଭିବ ସେ ଭଲେ ।
 ଏହି ଗୀତାରେ ଭକ୍ତି ଅଛି । ଭେଦଲ ଶ୍ରେକ ଜାଣେ କିଛି ।
 ଯେବେ ସେ ସାଧୁବ ନିକର । ଅମର ହେବ ତା ଶରୀର ।
 ନୋହିଲେ କେତେ ଗତି ନାହିଁ । ଫସାରେ ଥିବ ସେ କିପାଇଁ ।
 ଯେହୁ ସେ ନାମ ନ ଚିନ୍ତଇ । ହୃଦ୍ରେ ଦୋଷେହାଟି ସେହୁ ।
 ଯା ଲାଗି ଦେହ ରଖିଅଛି । ତା ନାମ ନ ଭଜେ ଯେ କିଛି ।
 ସଂସାରେ ସୁଖ ସେ ପାଇଲ । ନିଜ ସ୍ବାମୀକି ଗୁଡ଼ ମଲ ।
 ହେ ପଦ୍ମ ଶରଣ ଧୋଦର । ମୋ ଅପରାଧ ସମାକର ।
 ଏବେ କିମ୍ପତେ ଦୟା ଦେଉ । ଏ ମହାମଣ୍ଡଳେ ନ ଥାଉ ।
 ବହର ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ । ହାତୁ ତୁ ବର ପୀତବାସ ।

ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମାହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ
 ନାମ ସପ୍ତଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ୧୭ ।

—୦—

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଶୁଣ ତୁହି । ଅଜ୍ଞାନ ଅଟର ଯେ ମୁହିଁ ।
 ଅଜ୍ଞା ନୋହିଲେ ମୁଁ ନ ଯାଇ । ଭୟତ ବରୁଛି ଗୋସାଇଁ ।
 ତୁମ୍ଭର ଅଜ୍ଞା ଯେବେ ହେବ । ଭୟ କେବେହେଁ ମୋ ନୋହିବ ।
 ମନ ମୁଖରୁ ଏକା ଶୁଣି । ଚିତ୍ତ ନିର୍ମଳ ତାର ଜାଣି ।
 ହେ ମନ ଭୟ କାହିଁପାଇଁ । ଅଜ୍ଞା ମୁଁ ଦେଲି ଯାଅ ତୁହି ।
 ଶଶ୍ବତ୍ତେରୁ ବେଗେ ଯାଅ । ଏମନ୍ତ ହୋଇ ତୁହି ରହ ।
 ଲେଉ ମୁହାଁସ ଗୁଡ଼ ତୁହି । ଏଥରେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଏକାନ୍ତ ହୋଇଣ ରହୁ	। କାହାର ସଙ୍ଗ ନ କରିବୁ	।
ଏକାନ୍ତ ହୋଇ ବନେ ରହ	। ଅଜ୍ଞା ମୋହର ମାନଥାଅ	।
ଅଜ୍ଞରୁ ଦେହ ହୋଇଅଛି	। ମାୟାରେ ନ ଜାଣଇ କିଛି	।
ଏବେ ମୁଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ	। ଅଗେ ଅଜ୍ଞା ପଛେ ଜନମ	।
ସ୍ଥାବର ଜୀବଜନ୍ତୁ ଯେତେ	। ଅଜ୍ଞରୁ ଜନ୍ମିଲେ ସମସ୍ତେ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ବୁଝା ଯେ ପାଇଲେ	। ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ସେ ସର୍ଜିଲେ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ପାଇଲେ	। ସକଳ ସୃଷ୍ଟି କି ପାଳିଲେ	।
ଅଜ୍ଞ ଯେ ଶବ୍ଦର ପାଇଲେ	। ସକଳ ସୃଷ୍ଟି ସଂହାରିଲେ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ମୂର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାଇ	। ରାତ୍ରି ଦିବସେ ଭ୍ରମେ ସେହୁ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ପାଇ ତାରାଗଣ	। ଅମ୍ଭରେ କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ଦେବତା ପାଇଲେ	। ଅମ୍ଭେ ପାନେ ସେ ରହୁଲେ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ଶିବ ଯେ ପାଇଲେ	। ଅମର ହୋଇଣ ରହୁଲେ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ଇନ୍ଦ୍ର ପାଇକର	। ସ୍ୱର୍ଗେ ହୋଇଛି ଅଧିବାସୀ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ବୃହସ୍ପତି ପାଇ	। ସକଳ ଦେବ ସେ କହଇ	।
ଅଜ୍ଞକୁ କୁବେର ପାଇଛି	। ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ଘର ସେ ଜଗିଛି	।
ଅଜ୍ଞକୁ ଯମ ଯେ ପାଇଲ	। ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ ସେ ରୁହିଲେ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ଗୁରୁମେଘେ ପାଇ	। ପୃଥ୍ବୀ ପାଳୁଛନ୍ତି ସେହୁ	।
ତେଜଶ କୋଟି ଦେବ ଯେତେ	। ଅଜ୍ଞରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ	।
ଅନନ୍ତକୋଟି ଦେବଗଣ	। ଅଜ୍ଞକୁ ଧରିଣ ଭ୍ରମଣ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ଧ୍ରୁବ ଯେ ପାଇଲେ	। ଧ୍ରୁବମଣ୍ଡଳେ ସେ ରହୁଲେ	।
ଅଜ୍ଞା ଯେ ମୁନିବଂଶେ ପାଇ	। ଗୋପରେ ସ୍ଥିର ରୂପ ହୋଇ	।
ଅଜ୍ଞକୁ ବାସୁକୀ ପାଇଣ	। ପୃଥ୍ବୀ ବହୁଅଛି ଜାଣ	।
ପୃଥ୍ବୀ ନିମନ୍ତେ ଦେବଗଣ	। ଗୁହାର କରନ୍ତି ଯେ ପୁଣି	।
ତାଙ୍କର ବଚନ ଶୁଣନ୍ତି	। ଦଶ ଅବତାର ହୁଅନ୍ତି	।
ଅଜ୍ଞରୁ ମୀନରୂପ ହୋଇ	। ଶୁଣ ସୁଜନେ ନିଉ ଦେଇ	।

ଅଜ୍ଞରେ କୁର୍ମରୂପଧର । ସଂସାରେ ଶେଲେ ନରହର ।
 ଅଜ୍ଞରେ ବରାହ ଯେ ରୂପ । ଅବନୀ ଉଦ୍ଧାରଣେ ଧାପ ।
 ନରସିଂହ ଅଜ୍ଞା ରୂପରେ । ହିରଣ୍ୟ ନାଶି ଭାବ ହରେ ।
 ବାମନ ରୂପ ଅଜ୍ଞା ପାଇ । ବଳିକି ଗୁପ୍ତିଲେ ଯେ ମହା ।
 ବଳିକି ପାତାଳେ ରଖିଲେ । ଅଜ୍ଞରେ ଦ୍ଵାରପାଳ ହେଲେ ।
 ଅଜ୍ଞରେ ପଶୁରୂପ ରୂପ । ଦୁଷ୍ଟକ ହରିଲେ ସେ ଦର୍ପ ।
 ଅଜ୍ଞାରୁ ରାମ ରୂପେ ଜାଣି । ରାବଣ ନାଶିଲେ ଯେ ପୁଣି ।
 ଅଜ୍ଞାରୁ ବଳରାମ ରୂପ । ଅବନୀ ଭାବ ହରେ ଦର୍ପ ।
 ଅଜ୍ଞରେ ବୌଦ୍ଧରୂପ ହେଲେ । ନୀଳକନ୍ଥରେ ବିଜେ କଲେ ।
 ଅଜ୍ଞରେ କଳ୍କରୂପ ହେବେ । ଦୁଷ୍ଟପାକ ଯେ ସଂହାରବେ ।
 ଏମନ୍ତେ ଦଶ ଅବତାର । ଅବନୀ ଭାବ କରେ ପ୍ରିୟ ।
 ଏମନ୍ତ ଅଜ୍ଞର ମହିମା । ମୁଁ କିସ କହୁବି ତା ସୀମା ।
 ମୁହିଁଟି ଅଜ୍ଞା ପାଇଅଛି । ସକଳ ଘଟେ ବିହରୁଛି ।
 ତୁହିଟି ମୋର ସଙ୍ଗେ ଥୁବୁ । ଅଜ୍ଞାରୁ ତୁ ଯେବେ ଜାଣିବୁ ।
 ନୋହିଲେ କେବେ ନାହିଁ ଯଶ । ନମସ୍କି ଅବସିତ ଦାସ ।

କ୍ଷତି ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ପାଦକେ ମହାମଣ୍ଡଳଗୀତା କଥନେ

ନାମ ଅସ୍ତାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ୧୮ ।

ଜନବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ଅନ୍ତର୍ଧାମୀ ବ୍ରହ୍ମ ତୁହି । ଦୟା କର ହେ ଭବଗ୍ରାସ୍ତ୍ର ।
 ହେ ଅନ୍ତର୍ଧାମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ । ଦୟା ତୁ କର ଦେବରାଜ ।
 ହେ ଅନ୍ତର୍ଧାମୀ ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ । ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ଦେବ ।
 ହେ ଜୀବ ପରମ ପୁରାଣ । ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣି ।
 ହେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ତୁହି । ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ କହୁ ।

ହେ ଜଳ ଅଗ୍ନି ହେ ପବନ । ଦୟା ତୁ କର ମୋତେ ପୁଣି ।
 ହେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ହର୍ଷ କର୍ଷ । ଦୟା ତୁ କର ସର୍ବଦାତା ।
 ହେ ଦେବ ଅନନ୍ତ ମୂରତି । ଦୟା ତୁ କର ପ୍ରାଣପତି ।
 ଅହେ ଅକାଶ ମହାଧର । ଦୟା ତୁ କର ପୀତାମ୍ବର ।
 ଏମନ୍ତେ ନାନାରୂପ ଧର । ଭକ୍ତକୁ କଷଣରୁ ତାର ।
 ଭକତ ଅତଙ୍କେ ଡାକିଲେ । ରୂପ ଯେ ଧରୁ ହେତେବେଳେ ।
 ନୋହିଲେ ରୂପ ନାହିଁ ତୋର । ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ଦୟାକର ।
 ଅହେ ଅଗମ୍ୟ ନାଥ ତୁମ୍ଭ । କରଣ କାରଣ ଯେ ହୋଇ ।
 ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟତୀତ ମୋତେ କେହି । ତାରଣ କରିପାରେ ନାହିଁ ।
 ମୋ ମନ ବଢ଼ିଛି କରୁରୁ । ଏ ସ୍ଥାନ ବେଗେ ଛଡ଼ାଇରୁ ।
 ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଯେ ନୋହିଲେ । ଏ ସ୍ଥାନ ନ ଛାଡ଼ଇ ଭଲେ ।
 ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ସିନା । ସେ ଭାବ ନ କରି ଭାବନା ।
 ଧେବେ ମୁଁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥିବି । ନୋହିଲେ ଏ ଦେହ ଗୁଡ଼ିବି ।
 ହେ ପ୍ରଭୁ କର୍ତ୍ତା ଯେ ପୁରୁଷ । ନମଇଁ ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ ।
 ଅହେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣ । ଏ ଗୀତ କଲି ମୁଁ ବଖାଣ ।
 ମୂର୍ଖପଣରେ ଏହା କଲି । ଏ ଦୋଷ ତୁମ୍ଭକୁ ମାଟିଲି ।
 ଅମୃତ ପ୍ରାୟ ଗୀତାରସ । ସୁଜନେ ଏହିଭାବେ ରସ ।
 ଏ ଗୀତା ଭେଦ ଯେ ରସିକ । ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁକୁ ସେ ଜିଣିବ ।
 ଅକ୍ଷୟ ପିଣ୍ଡ ସେହୁ ଜାଣ । ପ୍ରଳେ ନ ଲାଗିବ ପ୍ରାଣ ।
 ନୋହିଲେ କେଉଁ ଗତି ନାହିଁ । ଏ ଭାବ ଯେବେ ନ ଜାଣଇ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମନଜେତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ

ନାମ ଭନବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ୧୯ ।

ବ'ଣ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅହେ ଚୈତନ୍ୟ ଦୟା କର । ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଯୁଗର ବୀରୁର ।
 ଏହା ଶୁଣିବାକୁ ମୋ ମନ । ପ୍ରକ୍ତର ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ପୁଣି ।
 ମନ ମୁଖରୁ ଏହା ଶୁଣି । ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଯୋଗେ କହେ ପୁଣି ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜୀବ ପରମ । ଏ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ଗୁଣ ।
 ଜୀବ ପରମ ଦୁହେଁ ହୋଇ । ଦେହକୁ ଧରିଛନ୍ତି ସେହି ।
 ଓଁ କାର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ନାସିକା ପଥେ ବହରଲେ ।
 ବାମ ପ୍ରତ୍ନାରେ ଯେବେ ବହୁ । ଜୀବ ଚନ୍ଦ୍ରଟି ସେ ବୋଲଇ ।
 ଡାହାଣ ପ୍ରତ୍ନାରେ ବହୁଲେ । ପରମ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ଭଲେ ।
 ଦୁଇଘଡ଼ି ଯେ ବାମେ ବହୁ । ପୁଣି ସେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଯାଇ ।
 ଦୁଘଡ଼ି ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରତ୍ନାରେ । ଓଲଟି ପାଲଟି ବହରେ ।
 ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରତ୍ନାରେ ବହୁଲେ । ମୁନ ଭୋଜନ କରି ଭଲେ ।
 ନାନାଦି ଦ୍ରବ୍ୟ ତୁ ଭୁଞ୍ଜିବୁ । ନିରୋଗୀ ଶରୀର ଧରୁ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଡେଇଁ ଲାଗି ଜାଣି । ଅହାର ପରେ ତତପଣ ।
 ଅହାର ପାକ ଯେବେ ହୋଇ । ରୋଗଟି କେବେ ନ ପଶଇ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ଯେତେବେଳେ । ନିଦ୍ରାକୁ ଜାଗିଥିବୁ ଭଲେ ।
 ଏ ଦୁଇ ଘଡ଼ିରେ ନ ଶୋଇ । ତେବେ ରଖିବୁ ତୋର ଦେହ ।
 ରବି ଶନି ଗୁରୁ ମଙ୍ଗଳ । ଏ ଗୁରୁ ବାର ସୂର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଳ ।
 ଏ ଗୁରୁବାରେ ସ୍ନାନ କର । ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁକୁ ତୁ ନ ଭର ।
 ବାମ ପ୍ରତ୍ନାରେ ବହୁଥିଲେ । କିଛି ନ ଖାଅ ତୁହି ଭଲେ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରମା ଶୀତଳ ଅଟଇ । ଅହାର ପାକ ଯେ ନୁହଇ ।
 ଅହାର ପାକ ଯେ ନୋହିଲେ । ନାନା ରୋଗଟି ହୁଏ ଭଲେ ।
 ତେଣୁ ଅଳପେ ନାଶ ଯାଇ । ତାକୁ ନ ରଖି ପାରେ କେହି ।
 ବାମ ପ୍ରତ୍ନାରେ ବହୁଥିବ । ସ୍ନାନ କେବେ ନ କରିବ ।
 ଏ ଦୁଇ ଘଡ଼ିରେ ଶୋଇବୁ । ଚୋରନିଦ୍ରାଟି ତୁହି ଯିବୁ ।

ସୋମ ଶୁକ୍ଳ ଯେ ବୁଧବାରେ । ସ୍ନାହାନ ନ କର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ॥
 ଏହା ଜାଣିଲ ଅକ୍ରମର । ଏ ତନିବାର ଚନ୍ଦ୍ରକର ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବାର ହୋଇଥିବ । ଏହି ବାରେ ଯେ ଦିଗ ପିବ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବାର ହେଉଥିଲେ । ଗଲେଟି ନାଶ ଯାଇ ଉଠିଲେ ॥
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବେଳା ହୋଇଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର ବାସରେ କେଣେ ଗଲେ ॥
 ଶୁଭ ଯେ ବେଳ ଯେ ଅଟଇ । ତେଣେ ଗଲେଟି ଯଶ ପାଇ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଜଗିଥିଲେ । ଏ ଦେହ ରଖିରୁଟି ଉଠିଲେ ॥
 ଏହାକୁ ନିତ୍ୟେ ଜଗିଥିବୁ । ଦୁଇ ଦୁଇ ଘଡ଼ି ଛଡ଼ିବୁ ॥
 ଏ ଦୁହେଁ ଦେହ ଧରିଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ଜାଣିଥିବୁ ନିତି ॥
 ଉଦୟ ଅସ୍ତକୁ ଯଗିଥିବୁ । ତଳାକ୍ଷେ ବଳାଇ ନ ଦେବୁ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରମା ତେଜ ଯେ ବଳିଲେ । ଜଳ ଘୋଟିବ ତତକାଳେ ॥
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ତେଜ ଯେବେ ବଳେ । ଅଗ୍ନି ଉଠିବ ଅସମ୍ଭାଳେ ।
 ଦୁଇ ଘଡ଼ି ଦୁଇ ଦୁଆରେ । ଉଲଟ ପାଲଟ ଯେ କରେ ।
 ରୋଗ ବ୍ୟାଧି ନ ପଶନ୍ତି । ଅମର ହୋଇ ସେ ରହନ୍ତି ॥
 ନୋହୁଲେ କେବେ ଯଶ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଯେବେ ନ ଜଗଇ ।
 ସାତବାରଟି ଯେବେ ଯାଇ । ବାମ ପ୍ରଜାରେ ତେବେ ରହୁ ।
 ଅଠଦିନେଟି ମୃତ୍ୟୁ ହେବ । ଡାହାଣେ ସେ ଯେବେ ନ ଯିବ ।
 ଡାହାଣ ପ୍ରଜା ସାତବାର । ଯେବେ ଘଡ଼ିବ ସେ ନିଜର ।
 କେତେ ମୃତ୍ୟୁଟି ନ ଘଟିବ । ବାମଭାଗେ ଯେବେ ନ ଯିବ ।
 ସାତବାର ଯେ ଲେଉଟାଇ । ମୃତ୍ୟୁକୁ ଜିଣି ସେ ହରଇ ।
 ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ସ୍ନାନ କର । କାଳ ମୃତ୍ୟୁକୁ ତୁ ନ ଡର ।
 ଏକାବେଳେଟି ସ୍ନାନ କଲେ । କୋଟିଏ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ମିଳେ ॥
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଟି ଦୁଇ କହି । ଏକା ଓଁକାର ସଙ୍ଗେ ହୋଇ ॥
 ଏହା ନ ଯାଣେ ମନ ପଣେ । ମିଛେ ଭ୍ରମଇଁ ଏଣେ ତେଣେ ॥
 ନାନା ଜାତିରେ ସ୍ନାନ କରେ । ଘର ଜୀର୍ଣ୍ଣକୁ ସେ ପାଶୋରେ ।

ନାନା ଦିଅକୁ ପ୍ରଜାକର	। ଘର ଦିଅକୁ ସେ ପାଶୋର ।
ନାନାଦି ଧାନ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତରେ	। ନିଜ ଦେହ ପାଶୋର ମରେ ।
ଏକା ଓଁ କାର ଦେଶ ତୁହି	। କେତେ ପ୍ରକାର ସେ ବହର ।
ଅଜ୍ଞ ପାଇଣ ସେ ରହୁଛି	। ରାଜ ଦବସ ନ ଜାଣୁଛି ।
ଏଣୁ ସେ ମାରଇ ତେଣିକି	। ତେଣୁ ସେ ମାରଇ ଏଣିକି ।
ଦଣ୍ଡେ ବିଶ୍ରାମ ତାର ନାହିଁ	। ଅଜ୍ଞକୁ ଶିରେ ବଢ଼ିଥାଉଁ ।
ଅଜ୍ଞ ହୋଇଲେ ଦେହ ଛାଡ଼େ	। ମାଟି ପିଣ୍ଡଟି ଝଣପଡ଼େ ।
ଏମନ୍ତେ ଅଜ୍ଞ ମାନିଛନ୍ତି	। ଚଳାଇଲେ ବିମୁଖ ନୁହନ୍ତି ।
ଏବେ ସୁମନ ଶୁଣ ତୁହି	। ସାତବାରଙ୍କ ଗୁଣ ଏହି ।
ରବିବାରର କଥା ଶୁଣ	। କହିବା ହେତୁକର ଘେନ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଏକ କର	। ତୋଳିତ ମିଶାଇଣ ଭର ।
ଦିକୁଟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଭରବୁ	। ଉଜାଣି ବାୟୁ ବୁଲଇବୁ ।
ଏ ଦିନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନୋହୁ	। ନ କର ନ ହୁଇବୁ ତୁହି ।
ତେବେଟି ଏ ଦେହ ରହିବ	। ଯମ ଦେଖି ଭୟ କରବ ।
ସୋମବାରରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ	। ରତି କରବୁ ନାନା ରଙ୍ଗ ।
ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବରେ ପବନ	। ବହୁଥିବ କହୁଛି ଜାଣ ।
ତେତେବେଳେ ରତି କରବୁ	। ତଥୁ ଲଗ୍ନକୁ ଜାଗିଥିବୁ ।
ମଙ୍ଗଳବାରରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ	। ହୁଇ କରବୁ ପରତ୍ୟାଗ ।
ଏ ବାରେ ପବନ ଉଜାଣି	। ତୋଳିବୁ ଶକ୍ତିକୁ ପୁଣି ।
କାଳଗଣକୁ ତୁ ଜଣିବୁ	। ତେବେଟି ଏ ଦେହ ରଖିବୁ ।
ରୁଦ୍ରବାରରେ ରତି କର	। ତଥୁ ବାରକୁ ଢାଳି ପର ।
ଗୁରୁବାରରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ତହିଁ	। କେବେହେଁ ନ ହୁଇବୁ ତୁହି ।
ନାମକୁ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବୁ	। ତେବେ ଅଜ୍ଞାମରେ ରହିବୁ ।
ଯମ ଦେଖିଣ ଭରଥିବ	। ମୃତ୍ୟୁ ତୋତେକେବେନୋହୁବ ।
ଶୁକ୍ରବାରରେ ରତି ତୁହି	। କର ହୋ କିଛି ଭୟ ନାହିଁ ।

ଦକ୍ଷିଣ ପୃଥ୍ବୀରେ ପବନ । ବହୁବ ସେତେବେଳେ ପୁଣି ।
 ଢେଡେବେଳେଟି ପ୍ରିୟ ସଙ୍ଗେ । ରତ କରୁ ନାନା ରଙ୍ଗେ ।
 ସେ ବାଞ୍ଛା ଯାଇ ପଦ୍ମେ ରହି । ପୁରୁଷ ଅଙ୍ଗଜାତ ହୋଇ ।
 ଶନିବାରରେ ତୁମ୍ଭ ପୁଣି । ପ୍ରିୟଙ୍କ ନ ଛୁଇଁବୁ ଜାଣି ।
 ଏ ବାରେ ପବନ ଢୋଳିବୁ । ଅବାୟୁ ମଣ୍ଡଳେ ଭରୁ ।
 ଢେବେ ଅମର ହେବୁ ଜାଣି । ସାତବାରକୁ ଜାଗ ମନ ।
 ତନିବ ରଟି ପ୍ରିୟ କହୁ । ଗୁଣବାର ପୁରୁଷ ହୋଇ ।
 ଏ ସାତବାର ଜାଗିଥିବୁ । ଜଳାର୍ଦ୍ଧେ ହେଲା ନ କରୁ ।
 ହେଲା କଲେଟି କାଳମୁଖୁ । ମାର ନେବଟି ଜାଣି ହେତୁ ।
 ରାତ ଦବସ ସାତବାର । ଜଗି ଥିବୁଟି ତୁ ନିଜର ।
 ଏ ସାତବାର ଜାଗିଥିଲେ । କେବେହେଁ ନ ମରୁବୁ ଭଲେ ।
 ହେ ମନ ଏ ସାତବାରକୁ । ଜଗ ହୋ କହୁଲି ତୁମ୍ଭକୁ ।
 ନ ଜଗିଲେଟି ଯଶ ନାହିଁ । ଏବେଟି ନିତ୍ୟ ଜାଗ କହୁ ।
 ନ ଜଗିଲେଟି ନାହିଁ ଯଶ । କହୁର ଅବଶିତ ଦାସ ।
 ଅହେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣି । ସପ୍ତ ଙ୍ଗ ଯୋଗର ଚିନ୍ତା ।

ରତ ଶ୍ରୀ ମନଢେଉନୀ ସମ୍ଭାଦେ ମହାମଣ୍ଡଳଗୀତା କଥନେ

ନାମ ବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ୨ ।

ଏକବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ହେ ମନ ଶୁଣି ଏବେ ତୁମ୍ଭ । ସହରୁ ବୋରୁ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ।
 ସରୁ ଜୀବ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ହୋଧ । ସହରୁ ସମ କର ବୋଧ ।
 କେ ଅବା ମାଡ଼ ଯେ ମାରିବେ । କେ ଅବା ଭୟାନା କରବେ ।
 ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ହିଂସାମାନ । ସରୁ ବୋଲିବୁ ନାରାୟଣ ।
 ବୋଲିବୁ ପ୍ରଭୁ କୋପ ହୋଇ । ନମିବୁ ତାର ପାଦେ ତୁମ୍ଭ ।
 ମୋର ଅନ୍ୟାୟ ସେ ଦେଖିଲେ । ଢେଣୁଟି ମୋତେ କୋପକଲେ ।

ଏମନ୍ତ ବୋଲି ମନେ ମନେ	। ସବୁ କହୁଛୁ ସମାଧାନେ ।
ବୃଷ ପାଷାଣପଥ ସହ	। ତେବେ ରଖିବୁ ସିନା ଦେହ ।
ଦେଖ ନାସା ପବନ ବହୁ	। ବାସ ଦୁର୍ଗଳ ସେ ନିଅଇ ।
ସେହି ପ୍ରକାରେ ତୁ ହୋଇବୁ	। ଗଳ ଦୁର୍ଗଳ ଉପେନ୍ଦ୍ରରୁ ।
ଦେଖ କଣ୍ଠଟି ସବୁ ଶୁଣେ	। ପାପ ପୁଣ୍ୟଟି ସେ ନଗଣେ ।
ଏହି ପ୍ରକାରେ ହୁଏ ଦୁଃଖ	। ତେବେ ତରୁ ମାୟାମୋହ ।
ଦେଖ ଚକ୍ଷୁ ସବୁ ଦେଖଇ	। ସବ୍ୟେ ଅସବ୍ୟେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ।
ସେହି ପ୍ରକାରେ ହୁଏ ଦୁଃଖ	। ତେବେ ସଂସାରେ ସୁଖେ ଥାଅ ।
ଦେଖ ଜହ୍ନଟି ସବୁ ଖାଇ	। ସ୍ବାଦୁ ଅସ୍ବାଦୁ ସେ ବାରିଇ ।
ଏହାକୁ ଜିଣି ସମକର	। ତେବେ ତରୁ ଭବବାରି ।
ମିଛ ସଦୃଶ ହୁଏ ଜାଣ	। ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତି ସମାନ ।
ଛୁଅଁ ଅଛୁଅଁ ନ ବାରିବୁ	। ଏହାକୁ ସମାନ ଜାଣିବୁ ।
ଶଙ୍ଖୁଡ଼ ନିଶଙ୍ଖୁଡ଼ ଦୁଇ	। ସମାନଟି ଦେଖିବୁ ତୁହି ।
ମନ ତୁ କିଛି ନ ବାରିବୁ	। ସବୁ ସମାନ ତୁ ଦେଖିବୁ ।
ଏକା ଓଁକାର ସର୍ବ କରେ	। ତା ଦେହ ସର୍ବ ଗଳ ହରେ ।
ସ୍ବାଦୁ ଅସ୍ବାଦୁ ସେ ବିଚାରି	। ନୟନେ ଦେଖି ଶୁଣିବି ।
ସ୍ବାଦୁ ଅସ୍ବାଦୁ ନ ବାରିବୁ	। ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।
ଦେଖ ଓଁକାର ସବୁ ଅଛି	। ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖୁଛି ।
ତୁହିଟି ଏହିଭାବେ ରହ	। ଓଁକାର ଭାବ ଘେନିଥାଅ ।
କର୍ମ ଅକର୍ମ ଦେଖ ସମ	। ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତି ସମାନ ।
ଶୁଭ ଅଶୁଭ ନ ମଣିବୁ	। ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।
ଭଲ ମନ୍ଦଟି ନାହିଁ ଜାଣ	। ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତି ସମାନ ।
ଦୁଃଖ ସୁଖହିଁ ନ ଗଣିବୁ	। ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।
ଚିନ୍ତା ଅଚିନ୍ତା ତୁ ନ କର	। ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ନିକର ।
ଭୟ ଅଭୟ ନ କରୁ	। ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖିବୁ ।

ସାଧୁ ଅସାଧୁ ତୁ ନ ମଣ	। ଏ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତି ସମାନ	।
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ନ ବାରିରୁ	। ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖିରୁ	।
ପଥ ପୁଣ୍ୟ ତୁ ନ ବିଚାର	। ଏ ଦୁହେଁ ସମାନ ନିକର	।
ସ୍ବର୍ଗ ନରକ ନ ବାରିରୁ	। ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଦେଖିରୁ	॥
ସ୍ବର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତଳ ଚିନି	। ଏ ଚିନି ଏକ ବୋଲି ଜାଣି	।
ବ୍ରହ୍ମା ହସ୍ତୁ ଶିବଟି ଜାଣ	। ଏ ଚିନି ଏକ ବୋଲି ଗଣ	।
ଜଳ ପବନ ଅଗ୍ନି ଯେହୁ	। ଏ ଚିନି ଏକଅଙ୍ଗ ହୋଇ	।
ଏକା ଓଁ କାର ସର୍ବ ଜାଣ	। ଭଲ ଭଲଟି କରେ ପ୍ରଣ	।
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ଭଲହୋଇ	। ତା ମୟ କେହି ନ ଜାଣଇ	।
ନବଦ୍ବୀରେ ସେ ବିହରଇ	। ଖଞ୍ଜକୁ ଖଞ୍ଜା ଯେ ଚାଲିଲ	।
ସୋମ ସୋମକେ ବିହରଇ	। ଅନନ୍ତ ରୂପ ତାକୁ କହୁ	।
ଅଞ୍ଜକୁ ଶିରେ ଘେନିଅଛି	। ଦୁଃଖ ସୁଖହୁଁ ପାଉଅଛି	।
ଜନ୍ମିଛି ମରୁଛିଟି ସେହୁ	। ଏ ଦୁଇ ସମାନ ଅଟଇ	।
ପର ଘରରେ ତୁ ରହୁଛୁ	। ଅପଣା ଘର ନ ଜାଣୁଛୁ	।
ଅପଣା ଦେହେ ହେତୁକର	। ପର ଘରରେ ତୁ ବିହର	।
ଏହା ତୁ ଜାଣି ନ ପାରୁଛୁ	। ଦେହକୁ ମୋହର ବୋଲୁଛୁ	।
ଓଁ କାର ପରମ ପୁରୁଷ	। କହଇ ଅରଣିତ ଦାଶ	।
ଅଟେ ସୁଜନମାନେ ଶୁଣ	। ଘରଘରଟି ଏହୁ ମନ	॥

ଭଜ ଶ୍ରୀ ମନଚୈତନ୍ୟ ସମ୍ବାଦେ ମଦ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଗୀତା କଥନେ

ନାମ ଏକବିଂଶୋଧ୍ୟାୟ । ୨୧ ।

ବିଜ୍ଞାପନ

ଗାୟକମାନଙ୍କ ପ୍ରଶଂ-ଉତ୍ତର
ଚଉପଦୀ ଓ ପଟଳ

ଚଉପଦୀ ରସବଜ୍ରୋଳ	ଟ ୦ ୧୮	ଚଉପଦୀ ସିନ୍ଧୁ ଲହରୀ	ଟ ୦ ୧୫
ପାଲଚଉପଦୀ ରତ୍ନମାଳା	ଟ ୦ ୧୮	ଚଉପଦୀ ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ ୦ ୧୮
ଗାୟକ ଦର୍ପଚୂର୍ଣ୍ଣ	ଟ ୦ ୧୮	କୁନ୍ଦୁ ପଟଳ	ଟ ୦ ୧୮
ଗାୟକ ସର୍ବସ୍ୱ	ଟ ୦ ୧୮	ଶୋଳକୁଞ୍ଜ ଚଉପଦୀ	ଟ ୦ ୧୮
ଗାୟକଭୂଷଣଚଉପଦୀ	ଟ ୦ ୧୮	ସମୟ ଗୀତାମାଳା	ଟ ୦ ୧୮
ଗୀତ ରତ୍ନମାଳା	ଟ ୦ ୧୮	ଶୋଳ ପଟଳ	ଟ ୦ ୧୮
ବାବ୍ୟ ଚଉପଦୀହାର	ଟ ୦ ୧୮	ଭ୍ରାତବତ ପଟଳ	ଟ ୦ ୧୮
ବାଦ ଚଉପଦୀ ମାଳା	ଟ ୦ ୧୮	ଅକ୍ଷର ନିୟମୀ ଗୀତ	ଟ ୦ ୧୮
” ଶ୍ରେୟ ଗୀତ	ଟ ୦ ୧୮	ମହାଭାରତ ଚଉପଦୀ	ଟ ୦ ୧୮
ବୃହତ୍ ପଟଳ	ଟ ୦ ୧୮	ନୃସିଂହ ପ୍ରବଣ ପଟଳ	ଟ ୦ ୧୮
ରାମାୟଣ ପଟଳ	ଟ ୦ ୧୮	ଗାୟକ ରତ୍ନପସରା	ଟ ୦ ୧୮
ଚଉପଦୀ ସର୍ବସ୍ୱା	ଟ ୦ ୧୮	ଗାୟକ ରତ୍ନମାଳା	ଟ ୦ ୧୮
ଜୟାଳିଶପଟଳ ୧ମ, ୨ୟ	ଟ ୦ ୧୮	ଗାୟକ ପ୍ରଶସ୍ତ	ଟ ୦ ୧୮
ଅକ୍ଷକୁଞ୍ଜ ଚଉପଦୀ	ଟ ୦ ୧୮	ବାବ୍ୟ ରତ୍ନାବଳୀ	ଟ ୦ ୧୮
ଚଉପଦୀଭୂଷଣ	ଟ ୦ ୧୮	ଦଶାବଳୀ	ଟ ୦ ୧୮

ବୃହତ୍ ବିବିଧ ସାର ସଂଗ୍ରହ ବା

ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର—ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ୮

ପ୍ରାପ୍ତିପ୍ତାନ୍—the Govt of India Under the
Scheme of Financial Assistance

ବାଲବଜ୍ରୋଳ, ଶୋଭାପାଠାଳୟ—୨
— ୨ —